

ALUEVAALIT VANTAALLA 2025

KLAUS BOSSART

Julkaisija: Vantaan kaupunki, Strategia ja tutkimus

Raportin laatija: Klaus Bossart

Kannen kuva: Vantaan kaupungin aineistopankki

Vantaan kaupunki. Tietopalvelu C2:2025

ISSN-L 1799-7011

ISSN 1799-7569 (verkkojulkaisu)

ISBN 978-952-443-688-5

ESIPUHE

Koko Suomen tavoin Vantaalla oltiin uuden edessä, kun aluevaalit ja kuntavaalit järjestettiin ensimmäistä kertaa samaan aikaan huhtikuussa 2025. Kaksien samanaikaisten vaalien järjestäminen vaati kaupungilta vaalijärjestelyiden uudelleen ajattelua. Tämä tarkoitti käytännössä monen asian lisäämistä tai kahdella kertomista, kuten lisää henkilöstöä, lisää välineistöä ja suurempia äänestystiloja. Määrän kasvattamisen lisäksi järjestelyt vaativat myös pohdintaa siitä, miten äänestystilanne tulisi järjestää, jotta äänestäjä osaisi äänestää oikein ja miten kaupunkilaiset saataisiin liikkeelle ja käyttämään äänioikeutta uudenlaisissa tuplavaaleissa.

Hyvinvointialue, jonka aluevaltuustoon aluevaaleissa valitaan valtuutetut, vastaa ehdokasasettelusta ja vaalituloksen vahvistamisesta. Kaupungit ja kunnat vastaavat vaalien järjestämisestä ja toteuttamisesta, ja hyvinvointialue kuittaa osansa korvaamalla kaupungeille tietyn summan vaalien järjestämisestä.

Ennakkoäänestys toimitettiin Suomessa 2.-8.4.2025. Tällöin pystyi äänestämään yleisissä ennakkoäänestyspaikoissa, laitoksissa ja terveydellisistä syistä kotona. Perinteisiä ennakkoäänestyspaikkoja oli yhteensä kolmesta, joiden lisäksi Vantaalla pilotoitiin ensimmäistä kertaa liikkuvaa äänestyspaikkaa eli vaalibussia. Vaalibussi kiersi ympäri Vantaata 45 eri paikassa ja bussissa annettiin noin tuhat ääntä. Vaalibussin pysähdyspaikkojen valinnassa painotettiin äänestysalueita, joissa on ollut alhainen äänestysprosentti, toisen asteen kouluja sekä Vantaan syrjäisempiä alueita. Varsinainen vaalipäivä oli sunnuntaina 13.4.2025, jolloin Vantaalla äänestettiin 68 äänestysalueella.

Varsinaisena vaalipäivänä kuntavaaleissa äänestysprosentti laski 2,7 %, mutta sen sijaan aluevaaleissa äänestysprosentti nousi 6,4 %. Vaikka Vantaalla äänestysaktiivisuus nousi, se jäi silti maan matalimmaksi. Koko Suomessa kuntavaalien äänestysprosentti oli 54,2 (-0,9 %) ja aluevaalien äänestysprosentti oli 51,7 (+4,2 %). Vantaalla näkyi äänestysprosentteissa sama ilmiö kuin muualla Suomessa, missä kuntavaalien äänestysprosentti laski ja aluevaalien äänestysprosentti nousi.

Huolimatta kaupungin huolellisesta suunnittelutyöstä, äänestyssimulaatioista ja toimitsijoiden kouluttamisesta sekä viestinnästä äänioikeutetuille, samaan aikaan

pidettävät kahdet vaalit lisäsivät merkittävästi hylättyjen äänten määrää. Vantaalle aluevaaleissa annetuista äänistä hylättiin 3,7 prosenttiyksikköä. Hylättyjen äänestyslippujen suhteellinen osuus oli 0,3 prosenttiyksikköä alempi kuin koko Suomessa keskimäärin.

Tämä aluevaaliraportti tuo tärkeää taustatietoa hylättyihin ääniin ja myös matalaan äänestysaktiivisuuteen. Raportissa todetaan esimerkiksi se, että sellaisilla äänestysalueilla, joilla on matala äänestysaktiivisuus, myös ääniä hylätään keskimääräistä enemmän. Raportissa selvitetään myös erilaisten taustamuuttujien yhteyttä äänestysaktiivisuuteen, kuten esimerkiksi koulutuksen, tuloluokkien ja äidinkielen. Raportin mukaan Vantaalla äänestysaktiivisuus oli äänenkäyttöaineiston perusteella 6,8 prosenttia alhaisempi kuin koko maassa keskimäärin, ja valtaosa tästä erosta, 6,6 prosenttiyksikköä selittyi sillä, että Vantaalla on ulkomaalaistaustaisia äänestäjiä 18,5 prosenttia enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Vantaalla on koko muun maan tavoin otettava vakavasti äänestysaktiivisuuden pitkäkestoinen lasku ja tämän raportin tuottamat tiedot ovat tärkeitä toimenpiteiden kohdentamisessa äänestysaktiivisuuden nostamiseksi.

Lämpimät kiitokset kaikille vaaleissa mukana olleille. Kiitos myös tämän raportin laatijalle tutkija Klaus Bossartille. Lisätietoja niin äänestäjistä kuin valtuutetuista löydät raportin ja Excel-liitetiedoston tulevilta sivuilta.

Vantaalla 5.11.2025

Niina Puikkonen

Vaalitoimiston päällikkö

SISÄLLYS

2. ALKUSANAT	8
3. ÄÄNESTÄMINEN	11
Äänestysaktiivisuus ja hylätyt	11
Äänestysaktiivisuus parani	11
Naiset selvästi aktiivisempia äänestäjiä	12
Äänestysalueiden välinen äänestysaktiivisuusero jopa yli 30 prosenttiyksikköä	13
Vantaan äänestysprosentti heikompi kuin muissa suurissa kaupungeissa	15
Hylättyjen äänten hajonta suurta äänestyspaikkojen välillä	15
Vantaalla hieman vähemmän hylättyjä ääniä kuin koko Suomessa keskimäärin	15
Äänestysalueen <i>alhainen/korkea</i> äänestysaktiivisuus on yhteydessä kyseisen äänestysalueen <i>korkeaan/alhaiseen</i> hylättyjen äänten suhteelliseen osuuteen	16
4. ÄÄNESTYSAKTIIVISUUDEN TAUSTATEKIJÄT	17
Ikä taustatekijänä	18
Työikäiset laiskoja - eläkeläiset aktiivisia äänestäjiä	18
Ylästössä lähes joka toinen nuorehko äänestää – Oripuistossa vähemmän kuin joka kuudes	19
Ylästössä lähes kaksi kolmesta 30–49-vuotiaasta äänestää – Oripuistossa vain joka viides	21
Ylästössä seitsemän kymmenestä 50–64-vuotiaasta äänestää – Havukalliossa kolme kymmenestä	23
Vantaanlaaksossa neljä viidestä yli 64- vuotiaasta äänestää	25
Työikäiset suosivat vaalipäivää – eläkeläiset ennakkoa	27
Iän ja sukupuolen merkitys	28
Nuoret naiset huomattavasti aktiivisempia äänestäjiä kuin miehet	28
Koulutuksen vaikutus	29
Korkeasti koulutetut ovat aktiivisia äänestäjiä	29
Pääasiallinen toiminta taustatekijänä	31
Vantaan eläkeläiset erityisen aktiivisia äänestämään	31
Syntyperän vaikutus taustatekijänä	32
Vantaan suomalaistaustaiset yhtä aktiivisia äänestämään kuin koko maassa	32

Tulojen vaikutus taustatekijänä	34
Ylimmässä tulokvintiilissä äänestäminen yli kaksi kertaa todennäköisempää kuin alimmassa	34
5. EHDOKKAAT	36
Vasemmistoliitolla ja perussuomalaisilla eniten lisäehdokkaita	37
6. ÄÄNESTYSTULOKSET	37
SDP:lle selkeä voitto ja Liike Nyt suurin häviäjä	37
Uuden aluevaltuuston vantaalaiset jäsenet	39
Vantaalaiset aluevaltuutetut kaudelle 2025–2029	40

LIITETAULUKOT (ovat Excel-tiedostoina saatavana, avaa linkki).

1. Aluevaalien äänestysaktiivisuus äänestysalueittain Vantaalla
2. Aluevaalien äänestysaktiivisuus äänestysalueittain ja sukupuolittain Vantaalla
3. Äänestysaktiivisuuden muutos verrattuna vuoden 2022 aluevaaleihin äänestysalueittain ja sukupuolittain Vantaalla
4. Äänestysaktiivisuuden muutos 2025 verrattuna vuoden 2022 aluevaaleihin kansallisuuksittain Vantaalla
5. Vantaalaisten aluevaaleissa antamat äänet oman kuntansa ehdokkaille.
6. Puolueiden kannatus äänestysalueittain Vantaalla
7. Vantaalaisten antamat äänet äänestysalueittain
8. Puolueiden kannatuksen muutokset aluevaaleissa 2025–2022 Vantaan äänestysalueilla annetuista äänistä
9. Vantaalla aluevaaleissa annetut hylätyt äänet äänestysalueittain vuoden 2025 vaaleissa
10. Vantaan äänestysalueilla aluevaaleissa hylätyt äänet perusteittain
11. Vuoden 2025 aluevaaleissa hylätyt äänet, perusteittain esitettynä, suurimmissa kaupungeissa
12. Muutos hylätyissä äänissä vuoden 2025 aluevaaleissa verrattuna edellisiin aluevaaleihin yhdeksän suurimman kaupungin osalta, prosenttiyksiköissä esitettynä

2. ALKUSANAT

Alue- ja kuntavaalit järjestettiin vuonna 2025 samanaikaisesti 13.4.2025. Kuntavaaleista Vantaan kaupunki julkaisi raportin ([Kuntavaalit Vantaalla 2025.pdf](#) ISSN 1799-7569) jo kesäkuussa. Samanaikainen äänestysprosessi on aiheuttanut sen, että äänestysaktiivisuus on näissä vaaleissa hyvin lähellä toisiaan.

Aluevaaleissa oli äänestysaktiivisuus systemaattisesti jokaisella äänestysalueella hieman heikompi kuin kuntavaaleissa ja hylättyjä ääniä tuli myös hieman enemmän. Myös äänestystulosanalyyysissä havaittiin, että äänestystulokset ovat hyvin lähellä toisiaan näissä kahdessa samanaikaisesti pidetyissä vaaleissa puolueetasolla. Erot suurimpien puolueidenkin kohdalla kannatuksessa näiden kahden vaalien välillä jäi alle prosenttiin.

Alue- ja kuntavaalien vaalitulokset eivät eronneet paljoakaan toisistaan, vaikka alue- ja kuntavaltuustojen työtehtävissä on suuria eroja. Aluevaltuustot päättävät sosiaali- ja terveyspalveluista sekä pelastustoimesta. Aluevaltuustojen päätöslistalla voivat olla mm. uusien terveyskeskusten sijainnit, mitä hoitoja oman kaupungin sairaalat tarjoavat ja missä esim. leikkauksissa pitää matkustaa toiseen kuntaan. Kuntavaaleissa puolestaan päätetään muista oman kaupungin asioista mm. kouluista, päiväkodeista, rakennusvalvonnasta, katujen ylläpitämisestä, liikuntapaikoista, kulttuurista, kirjastoista, nuorisotaloista ja vesi- ja jätehuollosta.

Kuntavaaliraportissa keskityttiin ehdokasasettelun problematiikkaan, äänestysaktiivisuuteen ja äänestystuloksiin äänestysalueittain sekä valittujen valtuutettujen taustatekijöihin. Tässä aluevaaliraportissa keskitytään voimallisemmin äänestysaktiivisuuden taustatekijöihin mm. iän, koulutuksen, pääasiallisen toiminnan, syntyperän ja tulojen mukaan. Liitetaulukkoina on esitettyä kylläkin lähes samat taustataulukot kuin kuntavaaliraportissa mutta varsinaisessa raportissa keskitytään painokkaammin eri äänestysaktiivisuuden taustatekijöihin. Tähän on tarjonnut mahdollisuuden Tilastokeskuksen kesäkuussa 2025 julkaisemat uudet äänestysaktiivisuutta eri taustatekijöittäin kuvaavat tilastotaulut.

Tässä raportissa käsitellään pelkästään Vantaan ja Keravan hyvinvointivaaleissa vantaalaisten antamia ääniä vantaalaisille ehdokkaille. Tällöin esimerkiksi ehdokaskohtaisissa tuloksissa on esitetty pelkästään vantaalaisten ehdokkaiden saamat äänimäärät Vantaalta, vaikka käytännössä vantaalaiset ehdokkaat saavat myös muutamia ääniä keravalaisilta äänestäjiltä sekä vantaalaiset kuntalaiset antavat myös muutamia ääniä keravalaisille ehdokkaille.

Vantaan äänestysprosentti vuoden 2025 aluevaaleissa oli 44,5 %, joka oli valtakunnallisesti vertaillen hyvin matala. Äänestysprosentti parani kuitenkin edellisistä

vuoden 2022 aluevaaleista, joissa se oli 38,1 prosenttia. Koko maan äänestysprosentti oli 51,7 %, joka nousi edellisistä aluevaaleista 4,2 %.

Keravalaiset äänestivät hyvinvointivaaleissa ahkerammin kuin vantaalaiset (50,3 %). Tämä nostaa keravalaisen vaikutusta lopullisessa äänestyspotissa 1,5 prosenttia verrattuna näiden kuntien äänioikeutettujen suhteelliseen osuuteen.

Alue- ja kuntavaalien pitäminen samanaikaisesti nosti aluevaalien äänestysaktiivisuutta lähemmäs kuntavaalien äänestysaktiivisuutta. Kuitenkin hylättyjen äänienkin määräkin kasvoi aluevaaleissa 3,3 prosentilla vuoden 2022 vaaleista. Kun 6,4 prosentin äänestysaktiivisuuden kasvusta vähennetään hylättyjen äänten määrän lisäys, niin lopullisessa tuloslaskennassa oli 4,9 prosenttiyksikköä enemmän hyväksytyjä ääniä kuin edellisissä vaaleissa.

Matalan äänestysaktiivisuuden taustalla on monenlaisia syitä. Huomattiin, että äänestysalueiden äänestysaktiivisuudella on vahva negatiivinen korrelaatio hylättyjen äänien kanssa eli mitä alhaisempi on äänestysalueen äänestysaktiivisuus niin sitä suurempi on myös hylättyjen äänien määrä ja vastaavasti taas äänestysalueet, jotka omaavat korkean äänestysaktiivisuuden niin myös hylättyjen äänien suhteellinen osuus on pieni.

Erityisesti äidinkieleltään muiden kuin suomen- tai ruotsinkielisten korkea osuus alueella vaikuttaa olevan yhteydessä heikkoon äänestysprosenttiin, mikä on demokratian toteutumisen kannalta jatkuvasti ongelmallisempaa kunnan äidinkieleltään vieraskielisten edustaessa yhä suurempaa osuutta väestöstä.

Kuitenkin näiden vaalien alhaista äänestysaktiivisuutta suhteessa edellisiin vaaleihin ei vieraskielisten kasvava määrä selitä, sillä vieraskielisistä äänestäjistä suurin osa on vielä ulkomaan kansalaisia ja heidän äänestysaktiivisuutensa koheni näissä vaaleissa suhteessa edellisiin vaaleihin nopeammin kuin kotimaankielisten.

Jako suomalaistaustaisiin ja ulkomaalaistaustaisiin selittää parhaiden äänestämistä. Suomalaistaustaisuus ennakoi vielä vahvemmin äänestämiskäyttäytymistä kuin Suomen kansalaisuus. Vantaa on tehnyt vahvoja toimia äänestysaktiivisuuden kasvattamiseksi vieraskielisten joukossa ja on siinä kiitettävästi onnistunutkin. Työtä on kuitenkin edelleen jatkettava. Aluevaalien äänioikeutetuista oli näissä vaaleissa noin joka neljäs vieraskielinen mutta kaikista annetuista äänistä vain joka kymmenes oli vieraskielisen antama. Kaupungin päätöksenteossa on varmistettava, että vieraskielisten ääni tulee riittävässä määrin huomioitua.

Vaaleissa oli ehdolla yhteensä 437 henkilöä, ja ehdokkaat edustivat yhteensä 14 puoluetta tai valitsijamiesyhdistystä. Ehdokkaita oli totuttuun tapaan perinteisistä puolueista, ja myös uudehkot puolueet, Vapauden liitto, ja Eläinoikeuspuolue asettivat ehdokkaita Vantaalla.

SDP sai 29,7 % aluevaaleissa annetuista äänistä ja on selvästi suosituin puolue Vantaalla. Tämä tulos näkyi vantaalaisten sosiaalidemokraattien paikkamäärän kasvuna kahdella kahdeksaantoista. Prosenteissa mitattuna sosiaalidemokraattien kannatus kasvoi 6,3 prosenttia.

Kokoomuksen kannatus tippui Vantaalla vajaan prosentin, joka näkyi siinä, että kokoomuksen paikkamäärä tippui Vantaa-Keravan hyvinvointialueen aluevaltuustossa yhdellä. Vantaalaiset kokoomuslaiset saivat kuitenkin ryhmittymän sisäisessä jaossa yhden paikan lisää ja lopputulos oli 16 paikkaa.

Vihreiden kannatus pysyi Vantaalla viime aluevaalien tasolla, joka takasi vantaalaisille jatkossakin kahdeksan aluevaltuustopaikkaa. Perusuomalaisten kannatuksessa suli 2,2 prosenttia, joka näkyi vantaalaisten aluevaltuutettujen määrän vähenemisenä seitsemään.

Vasemmistoliiton kannatus kasvoi Vantaalla 1,5 prosenttia, jonka seurauksena puolueen paikkamäärän hyvinvointialueen valtuustossa kasvoi yhdellä – vantaalaisten paikkamäärä pysyi kuitenkin aluevaltuustoissa viidessä.

Keskustan kannatus kasvoi Vantaalla hitusen eli 0,6 prosenttia. Kuitenkin hyvinvointialueella puolueen paikkamäärä pysyi kolmessa. Ryhmittymän sisäinen jakauma kuitenkin muuttui. Aiemmin keravalaisilla oli kaksi paikkaa ja vantaalaisilla yksi – nyt jakauma meni toisin päin.

RKP:n ja kristillisdemokraattien kannatus laski Vantaalla muutaman kymmenyksen mutta hyvinvointialueen tasolla ryhmittymien paikkaluku pysyi kahdessa. Lisäksi jakaumakin pysyi samana kuin viime vaaleissa eli molemmat aluevaltuutetutkin tulivat Vantaalta.

Liike Nytillä oli viime aluevaltuustossa kaksi paikkaa mutta menetti nyt kummatkin. Valta Kuuluu Kansalle – puolue sai viime valtuustossa yhden aluevaltuutetun Tiina Keskimäen. Näissä vaaleissa Keskimäki oli ehdolla Vapauden liiton riveissä muttei tullut valituksi.

Tämän raportin yhteyteen on laskettu liitetaulukot, joissa on esitetty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vaalitulokset sekä vantaalaisten antamien äänien että vantaalaisten ehdokkaiden osalta. Mikäli lukija haluaa tutustua koko Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vaalien tuloksiin niin seuraavassa on ilmoitettu linkit tarvittaviin lähteisiin.

Tarkempia tietoja voi hakea **Tilastokeskuksen sivuilta** ja **oikeusministeriön vaalipalvelusta**.

3. ÄÄNESTÄMINEN

Äänestysaktiivisuus ja hylätyt

Vantaalaisia äänioikeutettuja oli vuoden 2025 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaaleissa kaiken kaikkiaan 196 239, mikä oli 7 550 henkilöä enemmän kuin vuoden 2022 aluevaaleissa. Muiden EU:n maiden kansalaisia sekä Islannin ja Norjan kansalaisia oli vantaalaisista äänioikeutetuista 11 620 henkilöä ja muita ulkomaalaisia 19 348, kun edellisissä vaaleissa heitä oli 10 752 ja 14 051 henkilöä.

Ääniä annettiin aluevaaleissa 87 249, joka oli prosenteissa mitattuna 44,5. Äänistä annettiin ennakoon 40 829 (20,8 %) ja varsinaisena vaalipäivänä 46 420 (23,7 %).

Ääniä annettiin Vantaalla aluevaaleissa 2 429 vähemmän kuin kuntavaaleissa, joka oli äänioikeutettuihin suhteutettuna 1,2 prosenttia. Ennakoon aluevaaleissa annettiin 1 308 (äänioikeutettuihin suhteutettuna 0,7 %) ääntä vähemmän kuin kuntavaaleissa. Varsinaisena vaalipäivänä vähennys oli 1 121 ääntä (äänioikeutettuihin suhteutettuna 0,6 %).

Aluevaaleissa Vantaalla annetuista äänistä oli hylättyjä 3 258, joka vastasi 3,7 prosenttia annetuista äänistä. Ennakkoäänistä oli hylättyjen osuus 3,8 % ja varsinaisen vaalipäivän äänistä 3,6 prosenttia. Näissä aluevaaleissa annettiin Vantaalla 3,3 prosenttia enemmän hylättyjä ääniä kuin edellisissä aluevaaleissa 2022 sekä 2,0 prosenttia (1 805 kpl) enemmän hylättyjä ääniä kuin tämän vuoden kuntavaaleissa.

Äänestysaktiivisuus parani

Aluevaalien Vantaan ennakkoäänestysprosentti oli 20,8 %, joka oli yli kaksi prosenttiyksikköä suurempi kuin edellisissä aluevaaleissa 2022. Ennakkoäänien osuus kaikista äänistä oli 46,8 %, joka oli 1,7 prosenttia alhaisempi kuin edellisissä aluevaaleissa 2022. Varsinaisen vaalipäivän äänestysprosentti nousi myös selvästi ollen 23,7 % (edellisissä aluevaaleissa 19,6 %).

Suomen kansalaisten äänestysaktiivisuus kasvoi edellisistä aluevaaleista vajaalla kuudella prosentilla 49,1 prosenttiin. Muiden EU-maiden kansalaisten äänestysaktiivisuus kasvoi 5,5 prosenttia ja muiden kuin EU-kansalaisten jopa 17,3 prosenttia. Edellä mainittujen tekijöiden seurauksena koko Vantaan aluevaalien äänestysprosentti nousi peräti 6,4 prosenttia.

Vantaan kuntavaalien ja aluevaalien puoluekannatusluvut ovat hyvin lähellä toisiaan. Puoluekohtaiset kannatuserot olivat vaalien välillä maksimissaan 0,8 prosenttia. SDP sai

vantaalaisilta aluevaaleissa 29,7 prosentin kannatuksen, joka oli 0,8 prosenttia alempi kuin kuntavaaleissa. Puolestaan Vasemmistoliitto sai aluevaaleissa vantaalaisilta 9,3 prosentin kannatuksen, joka oli 0,7 prosenttia korkeampi kuin kuntavaaleissa. Muut kannatuserot vaalien välillä mahtuvat +/- 0,3 prosentin sisälle.

Alue- ja kuntavaalien yhdistäminen näyttäisi nostaneen Vantaalla aluevaalien äänestysaktiivisuutta vuosien 2022–2025 vaalien välillä reilut kuusi prosenttia. Vuoden 2025 aluevaaleissa hylättiin annetuista äänistä reilut kaksi prosenttia enemmän kuin samalla järjestetyissä kuntavaaleissa. Lisäksi hylättyjen äänten määrän hajonta äänestysalueiden välillä oli aluevaaleissa kaksi kertaa suurempi kuin kuntavaaleissa.

Vantaan tämän vuoden aluevaaleissa annetuista äänistä hylättiin 3,7 prosenttiyksikköä. Hylättyjen äänestyslippujen suhteellinen osuus oli 0,3 prosenttiyksikköä alempi kuin koko Suomessa keskimäärin. Tulokset on eritelty tarkemmalla tasolla liitteissä 9.–12.

Taulukko 1. Vantaan äänioikeutetut ja äänestäneet aluevaaleissa 2022–2025

	Äänioikeutetut lkm.		Äänestäneet lkm.		Äänestysaktiivisuus %	
	2022	2025	2022	2025	2022	2025
Miehet	93 822	98 938	33 409	40 328	35,6	40,8
Naiset	94 867	97 301	38 407	46 921	40,5	48,2
Yhteensä	188 689	196 239	71 816	87 249	38,1	44,5

Naiset selvästi aktiivisempia äänestäjiä

Naiset (48,2 %) äänestivät edellisten aluevaalien tapaan aktiivisemmin kuin miehet (40,8 %). Eroa oli peräti reilut seitsemän prosenttiyksikköä. Kun alue- ja kuntavaalien äänestysaktiivisuutta verrataan keskenään, niin huomataan, että sekä miesten että naisten äänestysaktiivisuus oli aluevaaleissa 1,2 prosenttiyksikköä matalampi kuin kuntavaaleissa.

Suomen kansalaisten kohdalla äänestysaktiivisuus tippui juuri tuon em. reilun prosenttiyksikön kuntavaaleihin verrattuna. Muiden maiden EU-kansalaisten kohdalla äänestysaktiivisuus tippui aluevaaleissa vain 0,4 prosenttiyksikköä kun taas muiden maiden kansalaisten kohdalla aluevaaleissa oltiin 2,5 prosenttiyksikköä passiivisempia äänestämään kuin kuntavaaleissa.

Äänestysalueittain tarkasteltuna Vantaan korkein äänestysprosentti oli pientalovaltaisessa Ylästössä (64,3 %) ja yli 60 % äänestysaktiivisuuden päästiin myös Vantaanlaaksossa (63,8 %), Itä-Hakkilassa (60,9 %) ja Hämevaarassa (60,4 %).

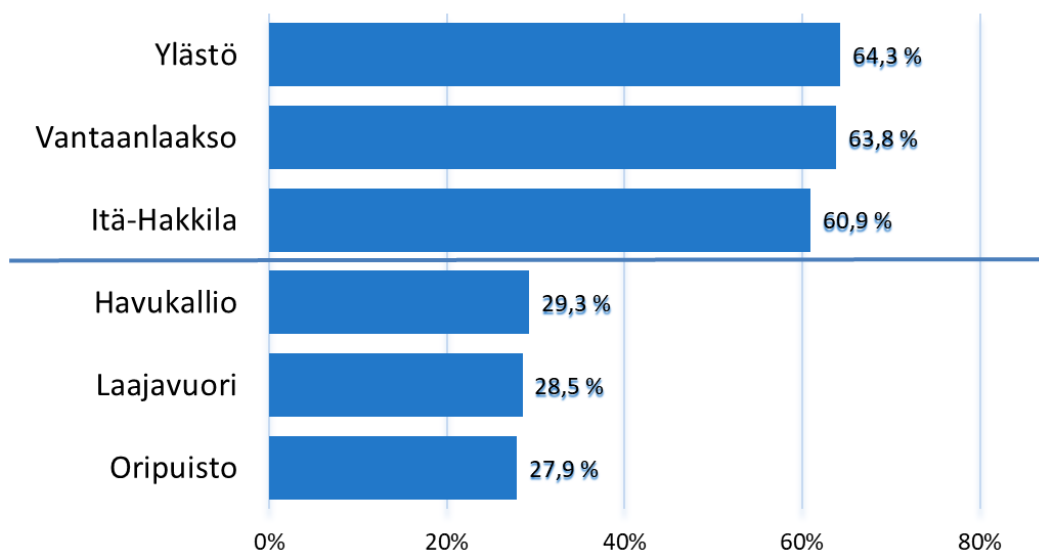
Äänestysalueittain tarkasteltuna Vantaan alhaisimmat äänestysprosentit olivat Oripuistossa (27,9 %), Laajavuorella (28,5 %) ja Havukalliossa (29,3 %). Muista äänestysalueista äänestysaktiivisuus jäi heikoksi Kivistöntähdessä, Veromiehessä ja Estepuistossa, joissa äänestysaktiivisuus jäi 31 prosentin paikkeille. Edellisten kolmen lisäksi jäi äänestysaktiivisuus vielä viidellä muullakin äänestysalueella alle 35 prosentin. Tulokset on esitetty kuvioissa 1.–2.

Oripuistossa ja Havukalliossa oli aluevaaleissa hylättyjen äänien osuus annetuista äänistä kahdeksan prosenttia, joka oli huomattavasti keskimääräistä (3,7 %) suurempi. Myös Laajavuorella oli hylättyjen äänien osuus korkeampi kuin Vantaalla keskimäärin. Ylästössä ja Vantaanlaaksossa oli hylättyjen määrä vain reilun kahden prosentin luokkaa.

Uomatiella, Kilterissä ja Askistossa laski aluevaaleissa äänestysaktiivisuus verrattuna kuntavaalien äänestysaktiivisuuteen eniten eli noin kolme prosenttia. Askiston (53,0 %) ja Uomatien (46,5 %) äänestysaktiivisuudet olivat silti keskimääräistä äänestysaktiivisuutta huomattavasti korkeammat. Kilterissä (38,8 %) jäätikin sitten selvästi aluevaaleissa Vantaan keskimääräisestä äänestysaktiivisuudesta.

Havukallion, Laajavuoren ja Oripuiston alhaista äänestysaktiivisuutta selittää pitkälti se, että kyseisten äänestysalueiden äänestäjistä oli hieman yli puolet ulkomaalaistaustaisia ja heidän äänestysaktiivisuutensa oli aluevaaleissa 13–15 prosenttia. Näiden alueiden suomalaistaustaisten kuntalaisten äänestysaktiivisuus oli noin 43–46 prosentin luokkaa.

Kuvio 2. Aktiivisimmat ja passiivisimmat äänestysalueet

Vantaan äänestysprosentti heikompi kuin muissa suurissa kaupungeissa

Vantaan äänestysaktiivisuus (44,5 %) parani 6,4 prosenttiyksiköllä verrattuna edellisiin aluevaaleihin. Äänestysprosentti oli kuitenkin koko maan matalin. Vantaan äänestysaktiivisuus oli selvästi heikompi kuin muissa suurimmissa kaupungeissa. Tampereella oli aluevaaleissa äänestysaktiivisuus vilkkainta (55,6 %). Turussakin (53,9 %) äänestettiin selvästi vilkkaammin kuin koko Suomessa (51,7 %). Koko maassa äänestysaktiivisuus oli 4,2 prosenttia suurempi kuin edellisissä vaaleissa.

Kajaanissa (44,8 %) oli äänestysaktiivisuus näissä aluevaaleissa vain hitusen parempi kuin Vantaalla. Äänestysaktiivisuus oli korkeimmillaan Luodossa (76,9 %) ja Kauniaisissa (71,8 %).

Hylättyjen äänten hajonta suurta äänestyspaikkojen välillä

Aluevaaleissa hylättyjen äänten hajonta oli äänestyspaikkojen välillä huomattavasti suurempi kuin kuntavaaleissa. Kuntavaaleissa hylättyjen äänien suhteellinen osuus annetuista äänistä oli kaikilla äänestysalueilla 0,8–3,8 prosentin välillä. Aluevaaleissa haitari kasvoi reilusta kahdesta aina yli kahdeksaan prosenttiin saakka.

Vantaalla hieman vähemmän hylättyjä ääniä kuin koko Suomessa keskimäärin

Vantaalla hylättiin annetuista aluevaalien äänistä 3,7 prosenttia, joka oli 0,3 prosenttia alempi kuin koko Suomessa keskimäärin (ks. Liite 11.). Hylättyjen äänien suhteellinen osuus oli likimain sama ennakkoon (3,8 %) kuin vaalipäivänä (3,6 %) äänestäneillä.

Yleisin hylkäämissyy oli, että ehdokkaan numero oli merkitty epäselvästi äänestyslipukkeelle (3 %). Asiaton merkintä oli hylkäämissyynä vain 0,4 prosentilla lipukkeista ja 0,2 prosenttia äänestyslipukkeista olivat tyhjiä.

Kymmentä suurinta kaupunkia tarkasteltaessa huomataan, että Lahdessa hylättiin eniten eli 5,0 prosenttia annetuista äänistä. Hylkäämisprosentti oli pienin Tampereella ja Jyväskylässä, joissa 3,5 prosenttia annetuista äänistä hylättiin.

Äänestysalueen *alhainen/korkea* äänestysaktiivisuus on yhteydessä kyseisen äänestysalueen *korkeaan/alhaiseen* hylättyjen äänten suhteelliseen osuuteen

Rastimäessä, Havukalliossa ja Oripuistossa hylättiin yli kahdeksan prosenttia äänistä. Kun äänestysalueiden äänestysaktiivisuudesta vähennettiin hylätyt äänet, niin voitiin todeta, että Oripuistossa vain joka neljäs henkilö, jolla oli äänestys-oikeus, antoi aluevaaleissa äänen, joka päättyi vaalituloslaskentaan hyväksyttynä äänenä. Havukalliossa oli vastaava prosenttiosuus vajaat 27 ja Rastimäessä reilut 27 prosenttia. Vantaanlaaksossa ja Ylästössä hylättiin vain reilut kaksi prosenttia äänistä ja kaikkien hyväksyttyjen äänien suhteellinen osuus äänioikeutetuista oli yli 62 prosenttia.

Äänestysalueiden äänestysaktiivisuuden ja hylättyjen äänien välillä oli merkittävä negatiivinen korrelaatio. Eli pääsääntöisesti mitä matalampi oli alueen äänestysaktiivisuus niin sitä suurempi oli hylättyjen äänien suhteellinen osuus annetuista äänistä.

Hylätyissä ennakoäänissä nousivat omaan luokkaansa Havukallion ja Rastimäen äänestysalueet, joissa melkein joka kymmenes ennakoääni hylättiin. Havukallio on siinä mielessä mielenkiintoinen, että varsinaisen vaalipäivän äänistä hylättiin vain vajaat neljä prosenttia. Rastimäen kohdalla vastaava osuus oli reilut kuusi prosenttia. Näillä äänestysalueilla ennakkoon ja vaalipäivänä äänestäneiden määrätkin olivat tilastollisesti katsottuna niin suuret, ettei sattumallakaan voinut olla suurta merkitystä hylättyjen äänten määriin. Hakkilan ja Kuninkaalan ennakoäänistä puolestaan hylättiin vain joka sadas annettu ääni eli hajonta on hylätyissä ennakoäänissäkin äänestysalueiden välillä suuri.

Vaalipäivänä annetuista äänistä hylättiin suhteellisesti eniten Oripuistossa (8,5 %) ja Estepuistossa (7,9 %). Näille äänestysalueille oli ominaista, että myös ennakoäänestysvaiheessa hylättiin paljon eli yli seitsemän prosenttia annetuista äänistä.

Kun verrataan vielä keskenään hylättyjen äänten määrää ennakoäänestysvaiheen ja vaalipäivän välillä, niin tarkasteluun nousevat Kuninkaalan ja Asolan äänestysalueet. Kuninkaalassahan, niin kuin jo aiemmin todettiin, vain 1,2 prosenttia annetuista ennakoäänistä hylättiin mutta vaalipäivänä annetuista äänistä peräti 5,3 prosenttia hylättiin. Ero on huomattava varsinkin, kun äänestäjämäärät ovat kummassakin äänestysvaiheessa suuret. Asolassa puolestaan annetuista ennakoäänistä hylättiin 5,9 prosenttia mutta vaalipäivän äänistä vain 2,7 prosenttia. Asolankin tapauksessa ero on tilastollisesti merkittävä.

Liitetaulukossa 9. on esitetty hylätyt äänet äänestysalueittain.

4. ÄÄNESTYSAKTIIVISUUDEN TAUSTATEKIJÄT

Tässä luvussa pureudutaan Vantaan äänestysaktiivisuuden taustatekijöihin aluevaaleissa. Alue- ja kuntavaalit pidettiin vuonna 2025 samanaikaisesti. Pitkälti tämän takia rakenteelliset taustasyyt, Vantaan aluevaalien alhaisempaan äänestysaktiivisuuteen kuin koko Suomessa keskimäärin, ovat samat kuin kuntavaaleissa.

Laskelmien lähteenä käytetään Tilastokeskuksen laskemia taustatietoja. Tilastokeskus laski tilastot äänenkäyttöaineistosta, joka perustuu merkintöihin sähköisessä äänioikeusrekisterissä. Äänenkäyttöaineisto on käyttökelpoinen erityisesti tarkasteltaessa eroja eri ryhmien äänestysaktiivisuudessa. Tarkastelun kohteena ovat aluevaaleissa 2025 äänioikeutetut, ennakkoon äänestäneet koko maassa sekä kaikki äänestäneet sellaisissa kunnissa ja äänestysalueilla, joissa käytettiin vaalipäivänä sähköistä äänioikeusrekisteriä.

Aluevaaleissa 2025 oli 3 970 342 äänioikeutettua. Äänestysalueilla, joista saatiin tieto myös vaalipäivän äänestämisestä, oli 2 727 076 äänioikeutettua. Vaalipäivän äänestämisen sisältävä tieto saatiin siten 68,7 % äänioikeutetuista.

Kokonaisaineistoon sisällytettiin vain niiden äänestysalueiden tiedot, joista saatiin sekä ennako- että vaalipäivän äänet. Tietoa vaalipäivän äänestämisestä saatiin Tilastokeskuksen aineistoon 207 kunnasta. Kaikilta äänestysalueilta tieto saatiin 169 kunnasta. Osasta äänestysalueilta tieto saatiin 38 kunnasta.

Äänestysalueet ja kunnat, joista rekisteriaineisto oli käytössä, eivät jakaudu tasaisesti koko maan tasolla. **Kattavin tieto saatiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta, 100 % äänioikeutetuista.** Kattavuus oli heikoin Etelä-Karjalan hyvinvointialueella, 10,1 % äänioikeutetuista.

Erot äänioikeutettujen taustojen suhteen ovat marginaalisia sähköisen äänioikeusrekisterin alueiden ja koko maan välillä. Koko maan tasolla aluevaalien äänenkäyttötieto vastaa hyvin vaalin tulostietoa. Äänenkäyttöaineistosta laskettu äänestysprosentti on koko maan tasolla 0,4 prosenttiyksikköä pienempi kuin kokonaisaineistosta laskettu.

Vaikka Vantaalle löytyykin äänioikeusaineistosta totaaliaineisto niin siitä lasketut tulokset eivät ole täysin harhattomia. Tämän huomaan esimerkiksi siitä, että lopullisessa vaalien tuloslaskelmassa sähköisestä äänenkäyttöaineistosta ja koko äänestysaineistosta lasketut äänimäärät eivät vastaa täysin toisiaan. Tämä tarkoittanee sitä, että äänenkäyttöaineistoon ei olla pystytty tekemään yhtä täydellistä hylättyjen äänten tarkastelua kuin koko lopulliseen äänestysaineistoon. Lisäksi äänenkäyttöaineiston pohjalta tehdyissä analyyseissä eri taustamuuttujien (mm. tulot, ikä, kielisyys, syntyperä, toiminta, koulutusaste) suhteen on luokittelemattomien määrät hieman perinteisiä lukumääriä korkeammat.

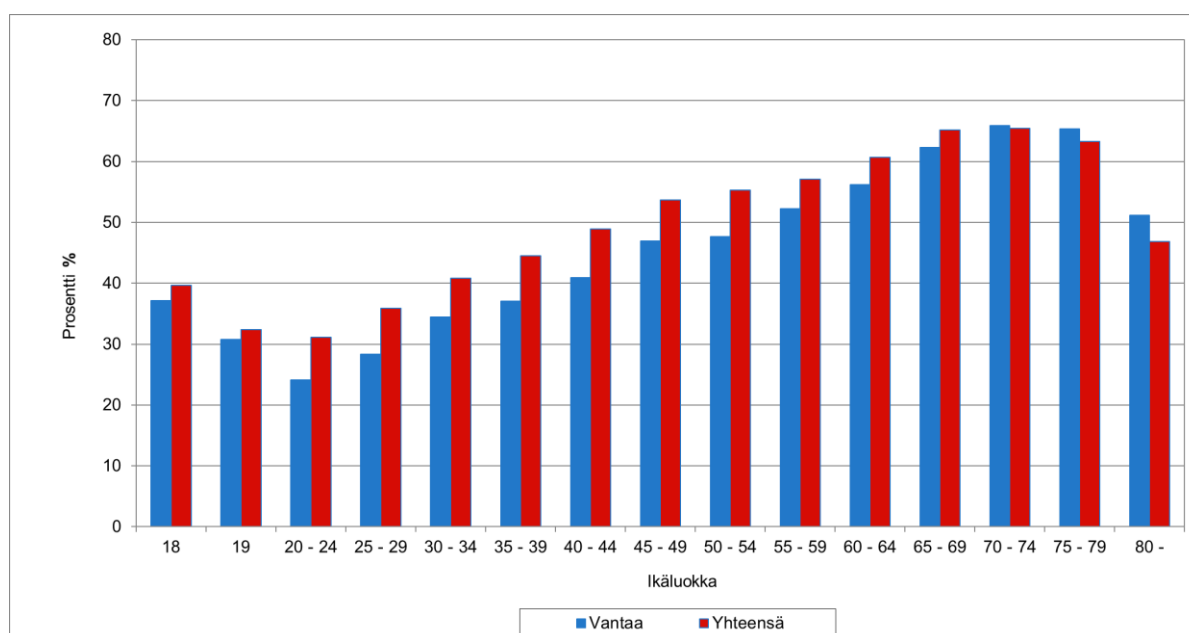
Ikä taustatekijänä

Perinteisesti ikä on ollut yksi tärkeimmistä taustatekijöistä, jolla on perinteisesti selitetty äänestyseroja eri väestöryhmien välillä.

Työikäiset laiskoja - eläkeläiset aktiivisia äänestäjiä

Äänestysalueilla, joilta saatiin kaikki äänestystiedot koko maan tasolla, äänesti 51,3 % äänioikeutetuista. Vantaalla koko aluevaaleissa oli äänestysaktiivisuus 44,5 %. Vantaalla oli äänestysaktiivisuus matalampi 18–69 – vuotiaissa kuin koko maassa keskimäärin. Ero oli suurinta 20–54 – vuotiaiden sisäisissä viisivuotiskäryhmissä, joissa Vantaan äänestysaktiivisuus oli 6,3–7,7 prosenttia alempi kuin koko maassa keskimäärin.

Kuvio 3. Äänestysaktiivisuus ikäryhmittäin Vantaalla ja koko Suomessa

Kun vantaalaisten ikärakenne täsmäytettiin koko maan mukaiseksi niin Vantaan äänestysaktiivisuus saatiin nostettua 2,6 prosentilla lukuun 47,1. Tämänkin jälkeen jäi Vantaan ja koko maan äänestysaktiivisuuden erotukseksi 4,2 prosenttia.

Ikärakenteen täsmäytyksen jälkeen katsottiin vielä minkä ikäryhmien alhaiset äänestysprosentit painoivat eniten kokonaisäänestysprosenttia alas ja toisaalta taas minkä ikäryhmien vilkas äänestysaktiivisuus nosti äänestysaktiivisuutta eniten. Tässä tarkastelussa äänestysaktiivisuutta laski eniten 40–44 - vuotiaiden alhainen äänestysaktiivisuus. Seuraavaksi eniten äänestysaktiivisuutta laskivat 35–39 - ja 50–54-vuotiaat.

Vantaan ikäihmiset ovat erittäin ahkeria äänestämään. Varsinkin yli 80-vuotiaiden vantaalaisten äänestysaktiivisuus nosti äänestysprosenttia selvästi ylöspäin suhteessa koko maan väestöön. Myös 75–79 - vuotiailla oli merkitystä äänestysaktiivisuuden nostajana.

Vantaalaiset ovat keskimäärin nuorehkoja. Vantaalla on yhdestä kolmeen prosenttiin enemmän kuntalaisia seuraavissa äänioikeutettujen ikäryhmissä: 25–29, 30–34, 35–39, 40–44 ja 45–49 kuin koko maassa keskimäärin. Lisäksi Vantaalla on yhdestä kolmeen prosenttiin vähemmän kuntalaisia ikäryhmissä: 60–64, 65–69, 70–74, 75–79 ja yli 79-vuotiaissa kuin koko maassa keskimäärin.

Vantaan äänestäneiden aineistossa nuorempien ikäryhmien 25–29, 30–34, 35–39, 40–44 rakenteellinen ero verrattuna koko maan aineistoon vähenee, sillä Vantaan em. nuoremmat ikäryhmät ovat passiivisempia äänestämään ja sen seurauksena niiden suhteellinen osuus pienenee lopullisessa äänestäneiden aineistossa. Vanhemmat vantaalaiset taas ovat keskimääräistä aktiivisempia äänestäjiä, minkä seurauksena heidän ikäluokkiensa suhteellinen lukumääräinen ero koko maan vastaaviin ikäluokkien pienenee. Myös kun verrataan koko äänestysaineiston tasolla Vantaan ja koko maan aineistoa keskenään niin nähdään, että Vantaan äänestysaineisto on rakenteellisesti ikäryhmittäin tarkasteltuna lähempänä koko maata kuin äänioikeutettujen aineisto. Ikäryhmien prosentuaalisten erojen itseisarvojen keskiarvo pienenee 1,5 prosentista 1,1 prosenttiin.

Aluevaalien äänestysaktiivisuus oli 1,2 prosenttia alempi kuin kuntavaaleissa, eli tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kun on käyty äänestämässä kuntavaaleissa niin on jätetty äänestämättä aluevaaleissa. Periaatteessahan on mahdollista, että on myös äänestäjiä, jotka ovat varta vasten tulleet äänestämään aluevaaleihin mutta ovat jättäneet äänestämättä kuntavaaleissa. Käytännössä voidaan olettaa, että näiden määrä on kuitenkin erittäin alhainen.

Suurinta oli äänestämättä jättäminen aluevaaleissa (vaikka oli äänestetty kuntavaaleissa) 19–24-vuotiaissa. Tämän ikäryhmän äänestäjistä jätti reilut neljä prosenttia äänestämättä aluevaaleissa, vaikka jätti kuntavaaleissa äänen uurnaan. Yllätykseksi myös yli 79-vuotiaissa 3,4 prosenttia kuntavaaleissa äänestänyttä jätti aluevaaleissa äänestämättä.

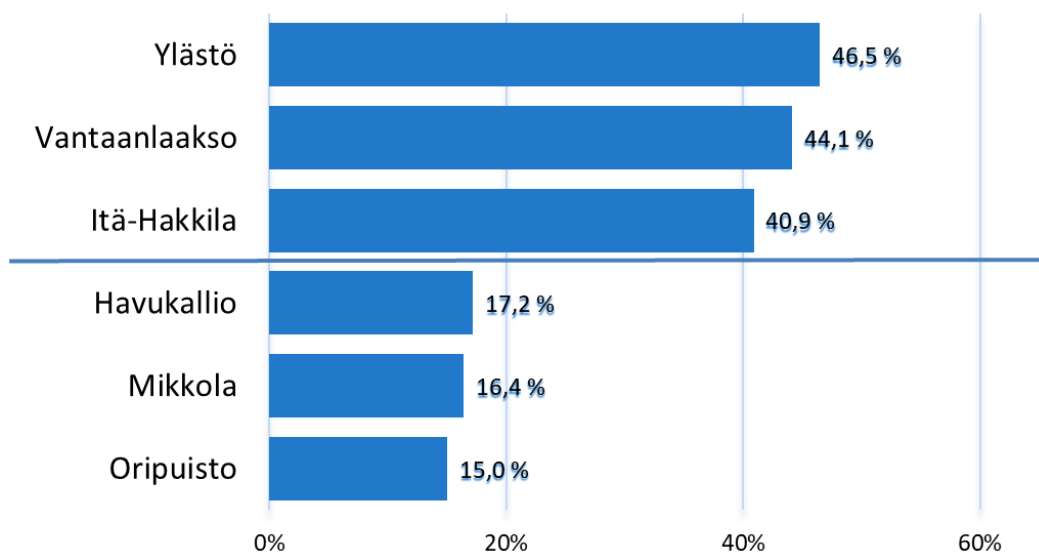
Ylästössä lähes joka toinen nuorehko äänestää – Oripuistossa vähemmän kuin joka kuudes

Ylästössä 18–29-vuotiaista äänesti melkein joka toinen (46,5 %) aluevaaleissa. Myös Vantaanlaaksossa (44,1 %), Itä-Hakkilassa (40,9 %), Kartanonkoskella (40,8 %) ja Kivimäellä (40,3 %) nousi tässä ikäluokassa äänestysaktiivisuus yli 40 prosentin.

Nuorehkojen äänestäjien kohdalla Oripuistossa (15,0 %), Mikkolassa (16,4 %) ja Havukalliossa (17,2 %) oli alhaisin äänestysaktiivisuus.

Äänestysalueiden välinen äänestysaktiivisuuden hajonta oli pienimmillään 18–29-vuotiaiden ikäryhmässä. Tämä tarkoittanee käytännössä sitä, että muiden taustatekijöiden vaikutus äänestämiskäyttäytymiseen on tässä ikäryhmässä pienempi kuin vanhemmissa ikäryhmissä. On tietysti sanomattakin selvää, että tämän ikäiset äänestäjät ovat homogeenisempia mm tulojen ja koulutuksen suhteen kuin muut ikäryhmät.

Kuvio 5. Aktiivisimmat ja passiivisimmat äänestysalueet 18–29-vuotiaiden ikäryhmässä

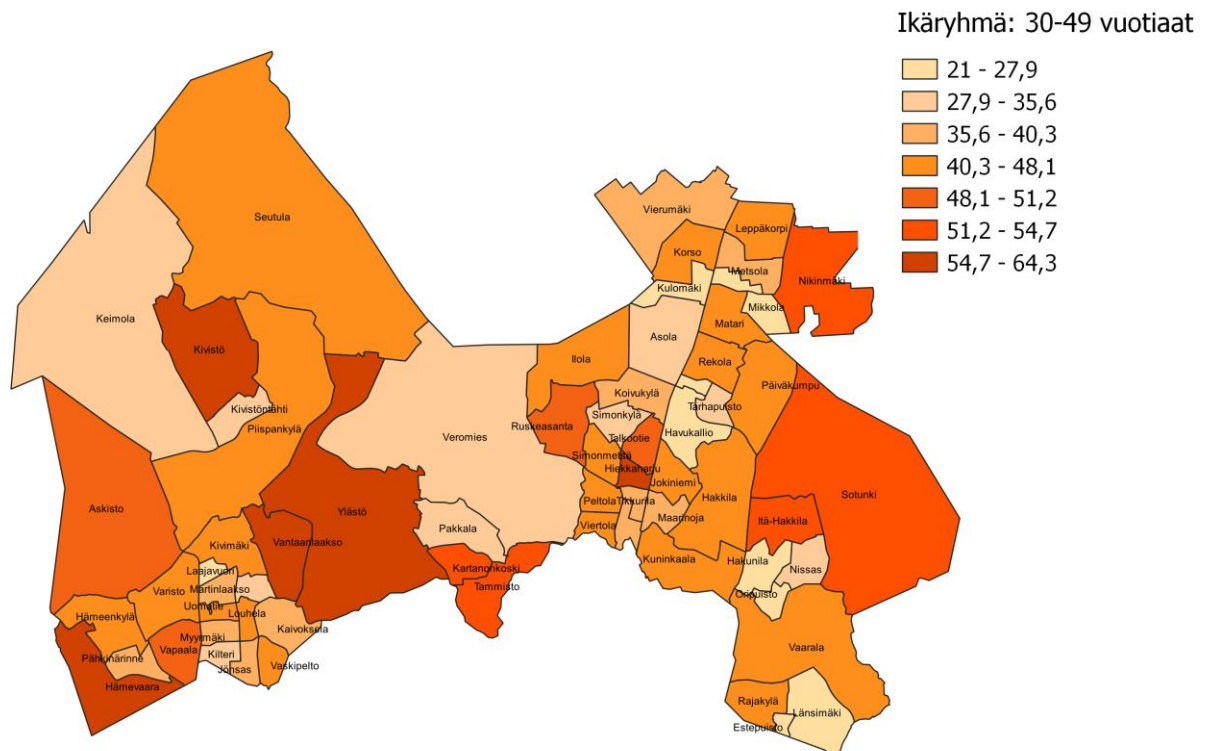

Ylästössä lähes kaksi kolmesta 30–49-vuotiaasta äänestää – Oripuistossa vain joka viides

30–49-vuotiaiden ikäryhmässä keskimäärin neljä kymmenestä äänesti aluevaaleissa. Alhaisinta oli äänestysaktiivisuus 30–34-vuotiaissa (34,5 %) ja korkeinta 45–49-vuotiaissa (46,9 %).

Ikäryhmien 30–49 ja 18–29 välinen äänestysaktiivisuuden korrelaatio äänestysalueiden välillä oli suuri, jonka seurauksena pääsääntöisesti molemmissa ikäryhmissä nousivat samat äänestysalueet esille, kun tarkastellaan aktiivisimpia ja passiivisimpia äänestysalueita.

Kuvio 6. Äänestysaktiivisuus äänestysalueittain 30–49-vuotiaissa

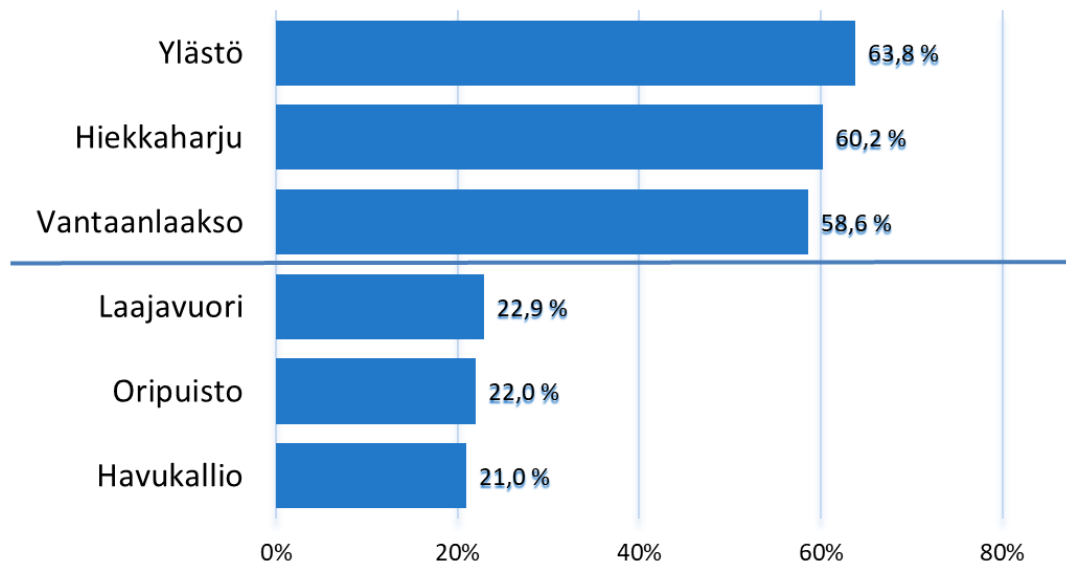

Aktiivisimmat äänestäjät löytyivät tässä ikäryhmässä Ylästöstä (63,8 %), Hiekkaharjusta (60,2 %) ja Vantaanlaaksosta (58,6 %). Nämä äänestyspaikat olivat myös 18–29-vuotiaissa kuuden aktiivisimman äänestyspaikan joukossa.

Tammiston ja Hämevaaran äänestyspaikat ovat poikkeuksia. Niiden äänestysaktiivisuus oli 30–49-vuotiaiden ikäryhmässä kymmenen parhaan joukossa mutta nuorempien ikäryhmässä niiden äänestysaktiivisuus oli huomattavasti heikompi – sijoitus oli äänestyspaikkojen äänestysaktiivisuuden joukossa kylläkin nuoremmissakin yli keskitason.

Passiivisimmat äänestäjät löytyivät tässä ikäryhmässä Havukalliosta (21,0 %), Oripuistosta (22,0 %) ja Laajavuoresta (22,9 %). Nämä äänestysalueet olivat myös 18–29-vuotiaissa neljän passiivisimman äänestyspaikan joukosta.

Kuvio 7. Aktiivisimmat ja passiivisimmat äänestysalueet 30–49-vuotiaiden ikäryhmässä

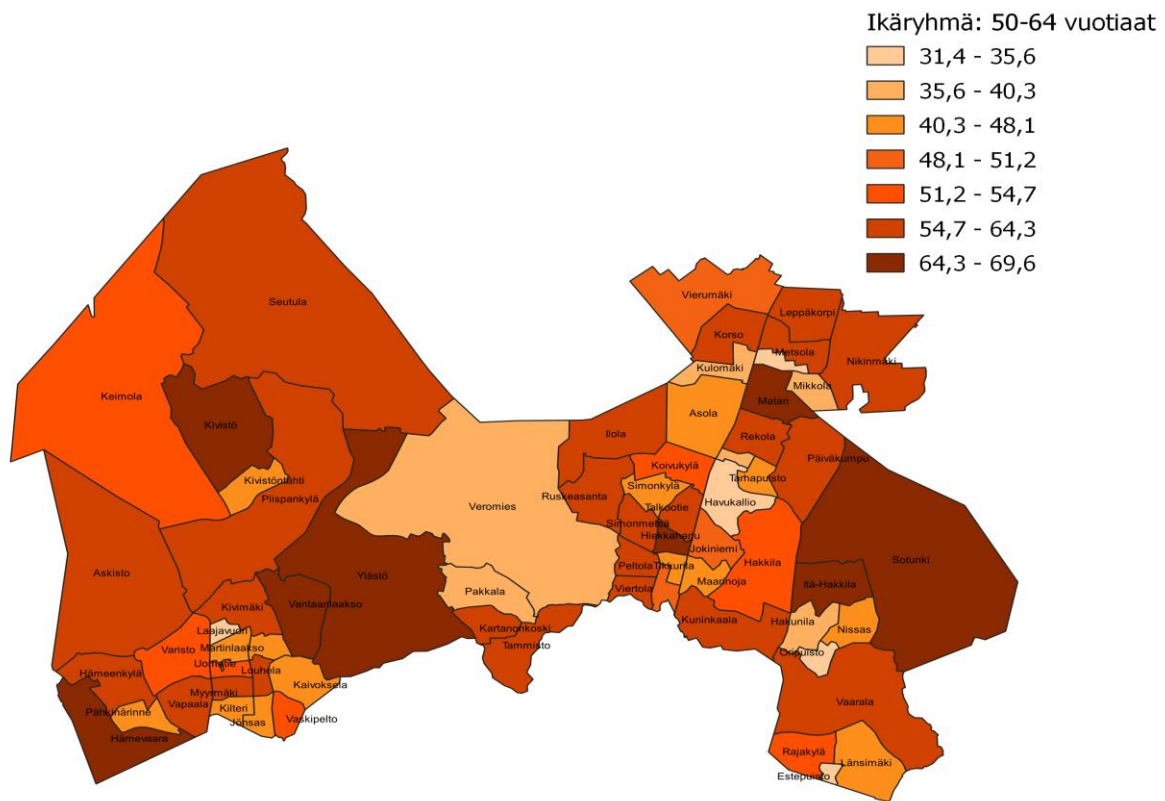

Ylästössä seitsemän kymmenestä 50–64-vuotiaasta äänestää – Havukalliossa kolme kymmenestä

Äänestysaktiivisuus paranee tässä ikäryhmässä, kun liikutaan nuoremmasta päästä vanhimpaan. 50–54-vuotiaat äänestivät jo ahkerammin kuin koko kunnassa keskimäärin (47,6 %). 55–59-vuotiailla oli äänestysaktiivisuus 52,2 prosenttia ja 60–64-vuotiailla peräti 56,2. Keskimäärin 50–64-vuotiaat äänestävät 51,9 prosentin äänestysaktiivisuudella.

Ylästössä oli tässäkin ikäryhmässä edellisten ikäryhmien lisäksi korkein äänestysaktiivisuus. Hämevaaran äänestysalueella oltiin tässä ikäryhmässä toiseksi aktiivisimpia (66,8 %) ja Sotungissa kolmanneksi ahkerimpia (66,1 %) uurnilla kävijöitä. Hämevaara on kaikissa muissa ikäryhmissä paitsi 18–29-vuotiaissa neljän aktiivisimman äänestyspaikan joukossa. Sotunki on kaikissa eri ikäryhmissä kahdeksan aktiivisimman äänestyspaikan joukossa.

Kuvio 8. Äänestysaktiivisuus äänestysalueittain 50–64-vuotiaat

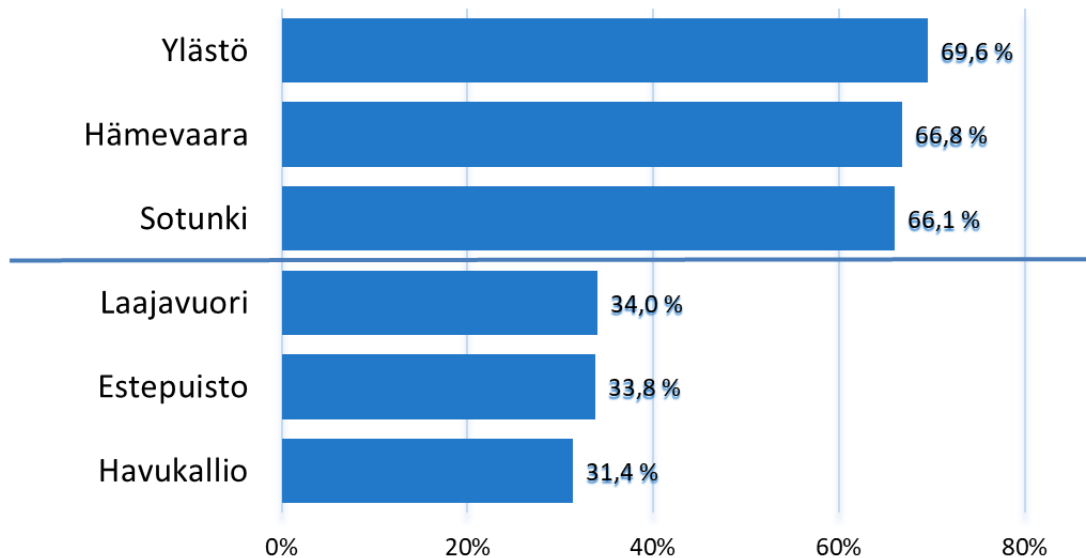

Havukallion äänestysalueella oli tässä ikäryhmässä alin äänestysaktiivisuus (31,4 %), seuraavan tulivat Estepuisto (33,8 %) ja Laajavuori (34,0 %). Myös edellisissä nuoremmista ikäryhmissä nämä äänestysalueet olivat seitsemän passiivisimman äänestysalueen joukossa.

Vanhemmissa työikäisten ikäryhmissä äänestysaktiivisuus kasvaa mutta myös äänestyspaikkojen välinen hajonta kasvaa. Tämä johtunee siitä, että vanhemmilla ikäryhmillä on koulutus- ja tulotasoissa suurempia vaihteluja äänestysalueiden välillä kuin nuoremmilla.

Havukallion, Laajavuoren ja Oripuiston alhaista äänestysaktiivisuutta eri ikäryhmissä selittää eniten se, että äänestyspaikkojen äänioikeutetuista oli yli 50 prosenttia vieraskielisiä. Näiden äänestysalueiden vieraskielisten äänestysaktiivisuus oli kokonaisuudessaan 12,6–14,9 prosentin välillä, joka oli Vantaan keskiarvoakin (18,0 %) alhaisempi.

Kuvio 9. Aktiivisimmat ja passiivisimmat äänestysalueet 50–64-vuotiaiden ikäryhmässä

Vantaanlaaksossa neljä viidestä yli 64- vuotiaasta äänestää

Vantaanlaakso on tässä ikäluokassa äänestysaktiivisuudessaan omaa luokkaansa. 65–74-vuotiaista äänesti tällä äänestysalueella peräti 87,3 prosenttia. Vielä 75–79-vuotiaissakin oli äänestysaktiivisuus yli 80 prosenttia. Yli 80-vuotiaistakin tämän äänestysalueen äänioikeutetuista kuntalaisista lähes kaksi kolmesta äänesti, kun koko kunnassa tämän ikäluokan äänestäjistä kävi joka toinen uurnilla.

Vantaanlaaksosta tekee äänestysalueena mielenkiintoisen se, että se on kaikissa neljässä pääikäluokassa neljän aktiivisemmän äänestyspaikan joukossa. Äänestysalueen kaikista äänioikeutetuista oli vain 11,9 prosenttia vieraskielisiä. Lisäksi alueen vieraskielisten äänestysaktiivisuus (29,5 %) oli Vantaan keskimääristä (18,0 %) huomattavasti korkeampi.

Äänestysalueella on nuorehkoja (18–29-vuotiaita) äänestäjiä lähes kahdeksan prosenttia vähemmän kuin Vantaalla keskimääri. Vanhempia ikäryhmiä on taas suhteellisesti kutakin muutama prosentti Vantaan keskimääristä enemmän, joka nostaa koko äänestysalueen äänestysaktiivisuutta keskimäärin.

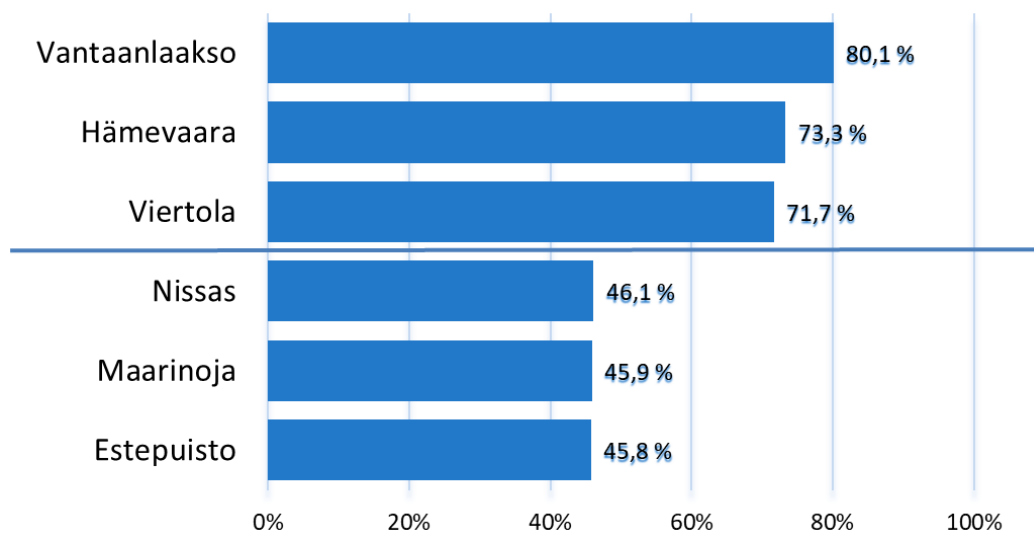
Lisäksi Vantaanlaaksossa oli erittäin koulutettuja äänioikeutettuja. Joka toisella Vantaanlaakson äänestäjällä on alin korkea-aste -, alempi korkeakouluaste - tai ylempi korkeakouluaste – tutkinto kun Vantaalla on vain keskimäärin joka kolmannella. Tämä on oleellista sillä koulutuksen parantuessa niin myös äänestysaktiivisuus kasvaa. Vantaanlaaksossakin näistä korkeasti koulutetuista äänesti 78,6 prosenttia kun koko kunnassakin äänestysaktiivisuus oli korkeasti koulutetuilla 66,1 prosenttia.

26

Hämevaaran äänestysaktiivisuus oli 65-vuotiaiden ikäryhmässä toiseksi (73,3 %) ja Viertolan kolmanneksi korkeimmalla (71,7 %) tasolla.

Alhaisinta oli äänestysaktiivisuus yli 65-vuotiaiden ikäryhmässä Estepuistossa (45,8 %). Kuitenkin tälläkin äänestysalueella kyseisen ikäryhmän edustajat äänestivät aktiivisemmin kuin kaikki vantaalaiset keskimäärin (44,5 %). Tästä voidaan päätellä, että eläkeikäiset ovat kaiken kaikkiaan aktiivisia äänestäjiä.

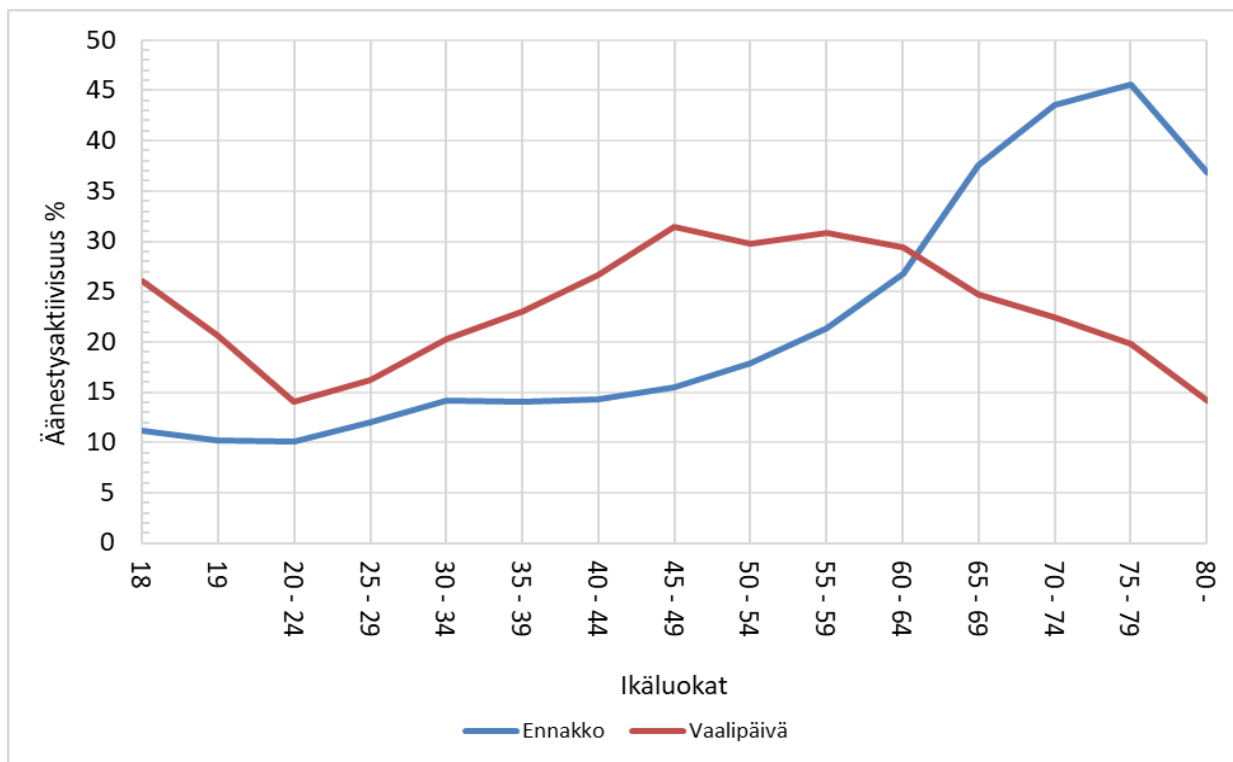
Kuvio 11. Aktiivisimmat ja passiivisimmat äänestysalueet 64-vuotiaiden ikäryhmässä

Työikäiset suosivat vaalipäivää – eläkeläiset ennakkoa

Eläkeläiset suosivat äänestystapana ennakoäänestämistä – kun taas työikäiset vaalipäivänä äänestämistä. Korkeimmillaan on työikäisillä vaalipäivän ja ennakoäänestämisen äänestysaktiivisuuden erotus 45–49-vuotiaiden ikäryhmässä (+15,9 %). Tämän ikäryhmän äänestäjistä vain yksi kolmasosa kävi ennakkoon ja kaksi kolmasosaa vaalipäivänä äänestämässä.

Kuvio 12. Äänestysaktiivisuus ennakko- ja vaalipäivänä

Eläkeikäisissä on ikäryhmässä 75–79 suurin erotus ennakko- ja vaalipäivä-äänestämisen välillä (+25,8 %). Lähes 70 prosenttia tämän ikäryhmän äänestäjistä suosi ennakkoäänestämistä. Mielenkiintoista on myös, että 18–19-vuotiaissa on yli kaksi kertaa suositumpaa käydä vaalipäivänä kuin ennakkoon äänestämässä.

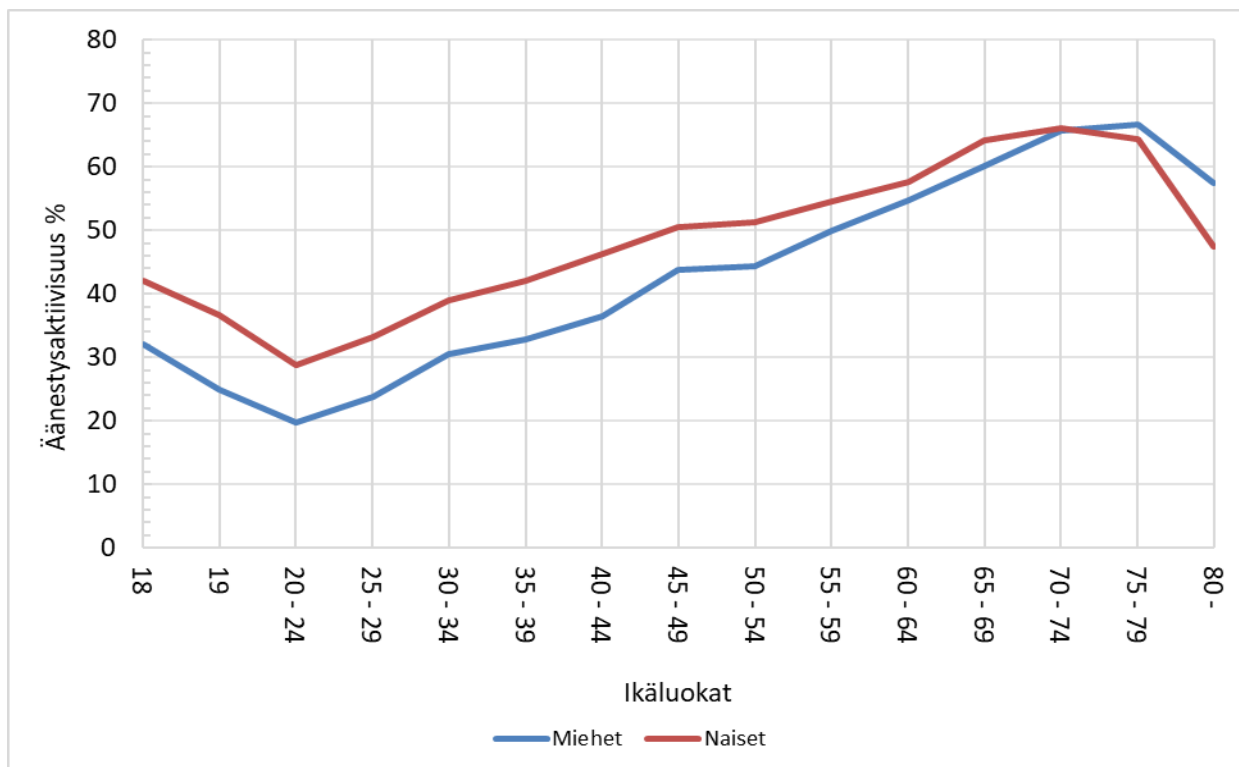
län ja sukupuolen merkitys

Nuoret naiset huomattavasti aktiivisempia äänestäjiä kuin miehet

Sukupuoli vaikutti äänestysaktiivisuuteen. Koko Vantaan äänestysaineistossa naiset olivat keskimäärin aktiivisempia äänestäjiä kuin miehet, sukupuolten välinen ero oli yli seitsemän prosenttia. Yli 74-vuotiaissa miehet äänestivät ahkerammin kuin naiset. Tätä nuoremmissa ikäluokissa naiset äänestivät aktiivisemmin kuin miehet. Suurinta ero naisten ja miesten välisessä äänestysaktiivisuudessa oli 19-vuotiaissa, joissa äänestysaktiivisuus oli naisilla lähes 12 prosenttia korkeampi kuin miehillä.

Kaikista passiivisimmat äänestäjät löytyvät molemmissa sukupuolissa 20–24-vuotiaiden ikäryhmästä. Miesten puolella tämän ikäryhmän äänioikeutetuista äänesti vain vajaat 20 prosenttia, kun taas naisten puolella päästiin sentään lähes 29 prosentin äänestysaktiivisuuteen.

Kuvio 13. Äänestysaktiivisuus sukupuolittain

Vantaalaisten miesten äänestysaktiivisuus oli 7,5 prosenttia pienempi kuin koko maassa keskimäärin. Naisilla ero oli 1,4 prosenttia pienempi ollen 6,1 prosenttia. Koko maan äänestysaineistoon verrattuna yli 74-vuotiaissa sekä vantaalaiset naiset että miehet äänestivät ahkerammin kuin koko maassa keskimäärin samanikäisissä. Naisten puolella vantaalaiset 20–29-vuotiaat naiset äänestivät yli yhdeksän prosenttiyksikköä heikommin kuin koko maassa keskimäärin tässä ikäryhmässä. Vantaalaisten miesten kohdalla äänestäminen oli heikointa suhteutettuna koko maahan 35–44- ja 50–54-vuotiaiden ikäryhmissä. Näissä ikäryhmissä vantaalaiset miehet äänestivät noin kahdeksan prosenttia heikommin kuin koko maassa samoissa ikäryhmissä keskimäärin.

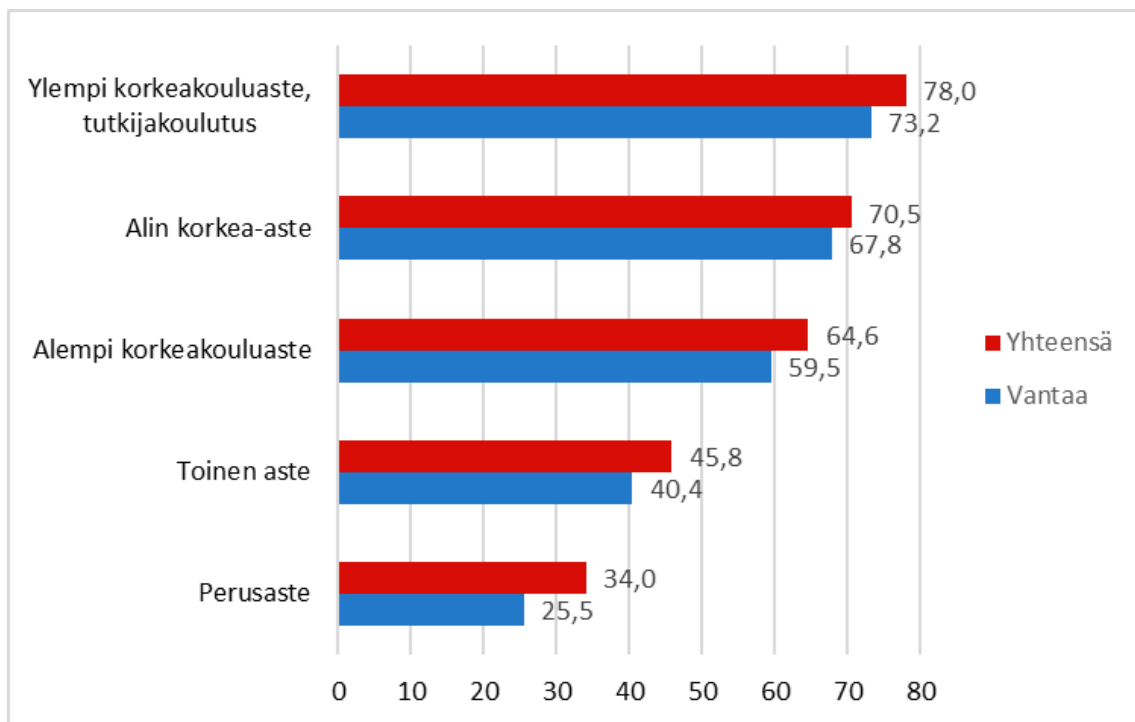
Koulutuksen vaikutus

Korkeasti koulutetut ovat aktiivisia äänestäjiä

Keskimääräistä useammin äänestivät alimman korkea-asteen tai sitä korkeamman koulutusasteen suorittaneet. Vantaalaisista lähes kolme neljästä ylemmän korkeakoulutusasteen tai tutkijakoulutuksen omaavasta kuntalaisesti äänesti. Alimman korkea-asteen koulutuksen omaavista vantaalaisistakin äänesti reilut kaksi kolmesta.

Vantaalaisista, joilla oli alemman korkeakouluasteen koulutus, äänesti kolme viidestä. Toisen asteen koulutuksen omaavista äänioikeutetuista äänesti kaksi viidestä ja perusasteen koulutuksen saaneista, joka neljäs.

Kuvio 14. Äänestysaktiivisuus koulutusasteen mukaan

Tilastokeskuksen mukaan alimman korkea-asteen tutkinnot vähentyvät väestössä, eikä koulutusryhmään tule Suomesta uusia tutkintoja, joten koulutusryhmän ikärakenne poikkeaa selvästi muista ryhmistä. Alimman korkea-asteen koulutus kattaa toisen asteen yläpuolella olevat tutkinnot, jotka eivät ole ammattikorkeakoulututkintoja.

Kaikilla koulutusasteilla vantaalaisilla oli selvästi alhaisempi äänestysaktiivisuus kuin koko maassa keskimäärin. Suurin ero äänestysaktiivisuudessa Vantaan ja koko maan välillä oli perusasteen koulutuksen omaavilla. Vantaalaisilla perusasteen koulutuksen omaavilla oli 8,5 prosenttia alempi äänestysaktiivisuus kuin kaikilla äänestäjillä keskimäärin. Toisen asteen koulutuksen omaavilla vantaalaisilla oli puolestaan 5,4 prosenttia alempi äänestysaktiivisuus kuin koko Suomessa keskimäärin.

Kun vantaalaisten koulutusrakenne täsmäytetään koko maan mukaiseksi niin Vantaan äänestysaktiivisuuden ero koko maahan tippuu 6,8 prosentista 5,8 prosenttiin eli vain prosentin. Eli Vantaan koulutusrakenteen täsmäytyksellä koko maan tasolle on paljon pienempi vaikutus äänestysaktiivisuuteen kuin aiemmin ikärakenteen täsmäytyksellä.

Äänestysaktiivisuuden prosentin paraneminen koulutusrakenteen täsmäytyksen seurauksena johtuu pääosin siitä, että vantaalaisissa äänestäjissä oli noin 6,6 prosenttia enemmän perusasteen omaavia kuin koko maassa keskimäärin ja vastaavasti toisen asteen koulutuksen omaavia oli 6,5 prosenttia vähemmän. Edellä mainittu on oleellista, sillä vantaalaisilla toisen asteen koulutuksen omaavilla kuntalaisilla on lähes 15 prosenttia

korkeampi äänestysaktiivisuus kuin kunnan perusasteen koulutustason omaavilla äänestäjillä.

Pääasiallinen toiminta taustatekijänä

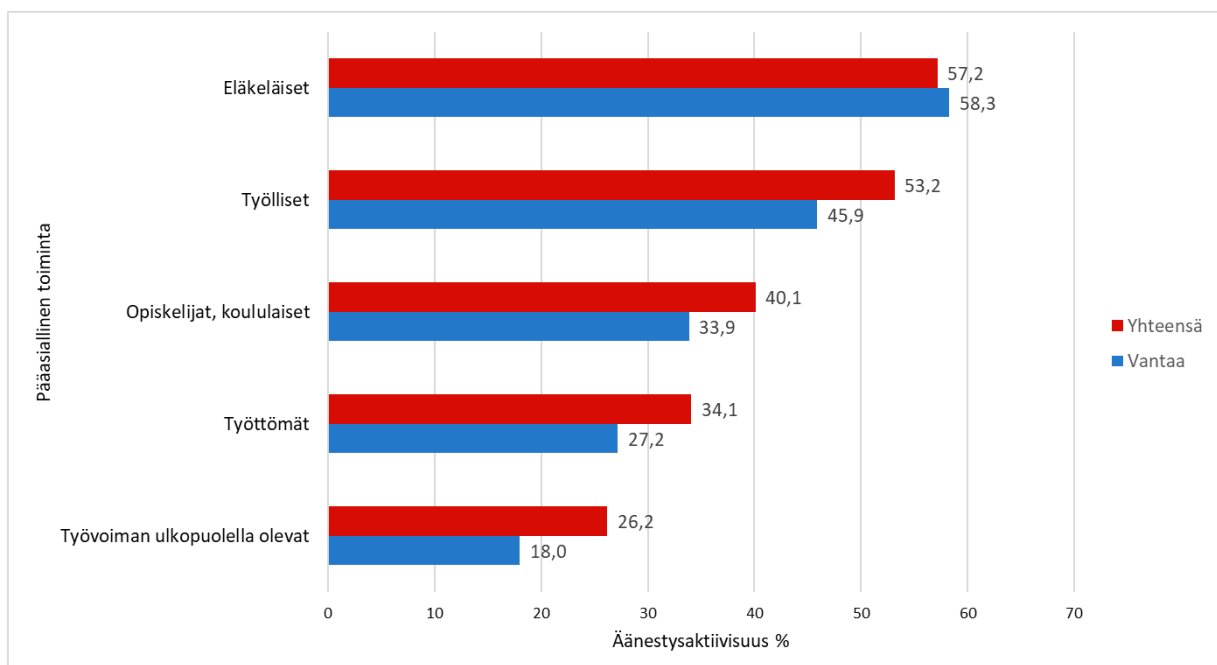
Vantaan eläkeläiset erityisen aktiivisia äänestämään

Vantaan eläkeläiset äänestivät aktiivisemmin kuin koko maassa keskimäärin. Reilut 58 prosenttia kävi äänestämässä. Vantaa on kuitenkin nuorten kaupunki, koko maassa melkein joka kolmas äänestäjä on eläkeläinen, kun Vantaalla vain joka viides. Alhainen eläkeläisten osuus äänestäjistä tiputtaa koko Vantaan äänestysaktiivisuutta.

Työllisistä äänesti Vantaalla 45,9 prosenttia, kun koko maassa vastaa luku oli yli 53 prosenttia. Äänestysikäisistä opiskelijoista ja koululaisista joka kolmas vantaalainen äänesti, joka oli reilut kuusi prosenttiyksikköä vähemmän kuin koko aineistossa keskimäärin.

Työttömistä vantaalaisista äänesti noin joka neljäs, kun koko maassa reilut joka kolmas kävi uurnilla. Työvoiman ulkopuolella olevista kuntalaisista äänesti 18 prosenttia, joka oli yli kahdeksan prosenttia alempi kuin koko maassa keskimäärin.

Kuvio 15. Äänestysaktiivisuus pääasiallisen toiminnan mukaan

Syntyperän vaikutus taustatekijänä

Tilastokeskus määrittelee ulkomaalaistaustaiseksi kuntalaiset, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla.

Ulkomaalaistaustaiseksi määritellään myös ne henkilöt, jotka ovat ulkomailla syntyneet ja joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa väestötietojärjestelmässä.

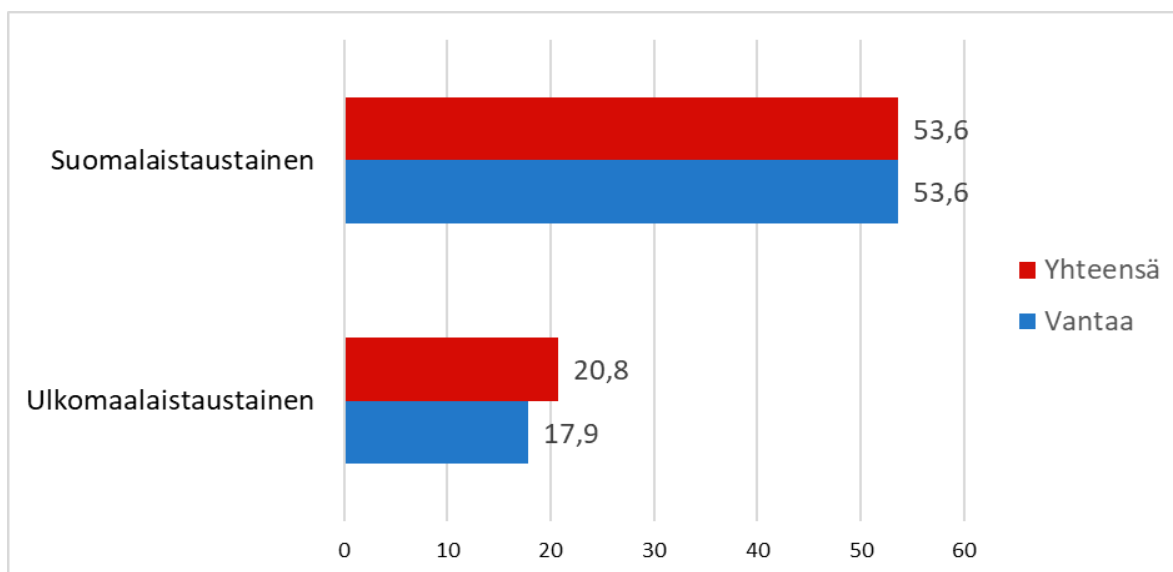
Tilastokeskuksen määritelmän mukaan henkilö, joka on syntynyt ulkomailla ja jolla on yksi ulkomaalainen ja yksi suomalainen vanhempi, ei tilastojen mukaan ole ulkomaalaistaustainen. Myös suomalaistaustaisia ovat henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt Suomessa. Tämä määritelmä kattaa myös henkilöt, jotka ovat syntyneet ulkomailla, mutta joiden molemmat vanhemmat ovat syntyneet Suomessa.

Vantaan suomalaistaustaiset yhtä aktiivisia äänestämään kuin koko maassa

Vantaan ja koko Suomen suomalaistaustaisilla oli aluevaaleissa sama 53,6 prosentin äänestysaktiivisuus. Ulkomaalaistaustaisten kohdalla vantaalaisten äänestysaktiivisuus oli 2,9 prosenttia matalampi. Tilastokeskus määritteli Vantaalla suomalaistaustaiseksi äänioikeutetuksi 146 120 kuntalaista, joista uurnilla kävi 78 363 kuntalaista.

Ulkomaalaistaustaiseksi määriteltiin 50 119 kuntalaista, joista kävi äänestämästä 8 964 kuntalaista.

Kuvio 16. Äänestysaktiivisuus syntyperän mukaan

Vantaalla oli kaikista äänioikeutetuista 25,5 prosenttia ulkomaalaistaustaisia.

Ulkomaalaistaustaisten äänestysprosentti oli 17,9 prosenttia. Kaikista annetuista äänistä oli

ulkomaalaistaustaisten osuus 10,3 prosenttia eli heidän vaikuttavuutensa jää äänestystuloksissa pieneksi, vaikka heidän osuutensa äänioikeutetuista on merkittävä.

Vantaalla oli aluevaaleissa äänestysaktiivisuus äänenkäyttöaineiston perusteella tässä tarkastelussa 6,8 prosenttia alhaisempi kuin koko maassa keskimäärin. Leijonanosa erosta, eli 6,6 prosenttiyksikköä selittyy sillä, että Vantaan äänioikeutetuista on ulkomaalaistaustaisia 18,5 prosenttia enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Vain 0,2 prosenttiyksikköä selittyy sillä, että vantaalaisilla ulkomaalaistaustaisilla äänestäjillä on 2,9 prosenttiyksikköä alhaisempi äänestysaktiivisuus kuin ulkomaalaistaustaisilla koko maassa keskimäärin.

Ulkomaalaistaustaisten alhainen äänestysaktiivisuus voi jatkuessaan haitata demokratian toimintaa, mikäli kyseisen äänestäjäryhmän etuja ei tarpeeksi huomioida kuntapäätöksenteossa. Vantaalla on kuitenkin tehty jo nyt päättäväisesti työtä tämän ryhmän äänestysaktiivisuuden kasvattamiseen ja äänestysaktiivisuus paranikin edellisiin vaaleihin verrattuna sekä kunta- että aluevaaleissa selvästi. Aluevaaleissa muiden EU-maiden kansalaisten äänestysaktiivisuus kasvoi edellisistä vaaleista 5,5 prosenttia ja muiden kuin EU-maiden kansalaisten äänestysaktiivisuus kasvoi peräti 17,3 prosenttia.

Ruotsinkielisten äänestysaktiivisuus oli Vantaalla 60,0 prosenttia, joka oli 3,9 prosenttia alempi kuin koko maan äänestysaineistossa keskimäärin. Ruotsinkielisten merkitys on Vantaalla alhainen, sillä heidän antamiensa äänten osuus on lopullisesta aineistosta vain 2,9 prosenttia. Kotimaankielisten äänestysaktiivisuus oli kokonaisuudessaan 53,6 prosenttia.

Vieraskielisiksi luetaan Tilastokeskuksen luokittelussa ne henkilöt, joiden äidinkieli on jokin muu kuin suomi, ruotsi tai saame. Tarkastelun kohteena olevassa äänenkäyttöaineistossa jäi valitettavasti määrittelemättä 0,6 prosentille äänioikeutetuille kieli. Käytännössä suurin osa näistä määrittelemättömistä on suurella todennäköisyydellä vieraskielisiä.

Kotimaankielisiksi pystytti määrittelemään 74,6 prosenttia ja vieraskielisiksi 24,8 äänioikeutetuista. Vieraskielisten äänestysaktiivisuudeksi saatiin 18,0 prosenttia.

Äänestysalueilla oli suomenkielisten äänioikeutettujen suhteellinen osuus kaikista äänioikeutetuista 46–91 prosentin välillä. Suomenkielisten äänestäjien äänestysaktiivisuus oli välillä 38–68 prosenttia. Äänestysalueiden suomenkielisten äänioikeutettujen osuuden ja tämän kieliryhmän suhteellisen äänestysaktiivisuuden välillä oli vahva positiivinen korrelaatio. Eli käytännössä mitä enemmän äänestysalueilla oli äänioikeutettuna suomenkielisiä niin sitä korkeampi oli pääosin heidän äänestysaktiivisuutensa.

Esimerkkeinä alapäästä Rastimäki ja Estepuisto, joissa suomenkielisiä äänioikeutettuja oli noin 46 prosenttia ja heidän äänestysaktiivisuutensa oli noin 44 prosenttia. Eniten suomenkielisiä äänioikeutettuja oli Ylästössä (90,8 %), Leppäkorvessa (90,0 %) ja

Itä-Hakkilassa (89,4 %). Ylästössä ja itä-Hakkilassa olivat suomenkielisten äänestysprosentit 67 ja 65 prosenttia – Leppäkorvessakin 55 prosenttia. Hiekkaharjussa, Ruskeasannassa, Hämevaarassa, Vantaanlaaksossa ja Sotungissa oli suomenkielisten osuus välillä 88–89 prosenttia ja heidän äänestysaktiivisuutensa liikkui välillä 61–68 prosenttia. Suomenkielisten äänestysaktiivisuudella oli suurempi hajonta äänestysalueiden välillä kuin ulkomaankielisillä.

Vieraskielisten äänestäjien osuus oli eri äänestysalueilla 9–54 prosentin välillä. Vieraskielisten äänestysaktiivisuus oli välillä 11–33 prosenttia. Äänestysalueiden vieraskielisten osuuden ja äänestysaktiivisuuden välillä löydettiin vain hyvin **heikko korrelaatiota**. Eli on olemassa heikko selittävyysaste sille, että äänestysaktiivisuus kasvaa kuin vieraskielisten määrä äänestysalueilla vähenee.

Käytännön läheisesti tätä voisi kuvata tarkemmin seuraavasti. Jaotellaan ensin äänestysalueet vieraskielisten osuuden mukaan. Kymmenen vähiten vieraskielisiä omaavalla äänestysalueella oli keskimäärin noin 11 prosenttia kaikista äänioikeutetuista vieraskielisiä ja heidän äänestysaktiivisuutensa oli keskimäärin 23 prosentin luokkaa. Puolestaan kymmenellä eniten vieraskielisiä omaavalla äänestysalueella oli keskimäärin kaikista äänioikeutetuista 45 prosenttia vieraskielisiä ja heidän keskimääräinen äänestysaktiivisuutensa oli 17 prosentin luokkaa. Eli ala- ja yläpäiden vieraskielisten äänestysaktiivisuuksien erotus oli kuuden prosentin luokkaa.

Tulojen vaikutus taustatekijänä

Äänestäneiden ja äänioikeutettujen tulotasoa tarkastellaan käytettävissä olevien rahatulojen avulla. Tulotiedot on saatu viimeksi vahvistetusta verotuksesta vuodelta 2023. Käytettävissä olevat rahatulot tarkoittavat verojen jälkeisiä rahatuloja. Nämä koostuvat työ- ja omaisuustuloista, työhön liittyvistä luontaiseduista sekä tulonsiirroista.

Ylimmässä tulokvintiilissä äänestäminen yli kaksi kertaa todennäköisempää kuin alimmassa

Tilastokeskus on jakanut äänestäjät tulokvintiileihin koko maata edustavassa aineistossa. Tulokvintiileillä tarkoitetaan tässä, että väestö jaetaan viiteen yhtä suureen tuloryhmään koko maan tasolla, jotka ovat suuruusjärjestyksessä pienituloisimmasta suurituloisimpaan. Jokaisessa kvintiilissä on siis 20 prosenttia koko Suomen väestöstä. Ensimmäinen tulokvintiili koko aineiston tasolla sisältää pienituloisimman viidesosan, ja viimeinen tulokvintiili suurituloisimman viidesosan. Käytännössä koko maata edustavan äänestysaineiston kohdalla tämä tarkoittaa sitä, että jokainen kvintiili pitää sisällään n. 19,9 prosenttia äänestäjistä sillä 0,3 prosentille äänestäjistä ei löydetty tulotietoja.

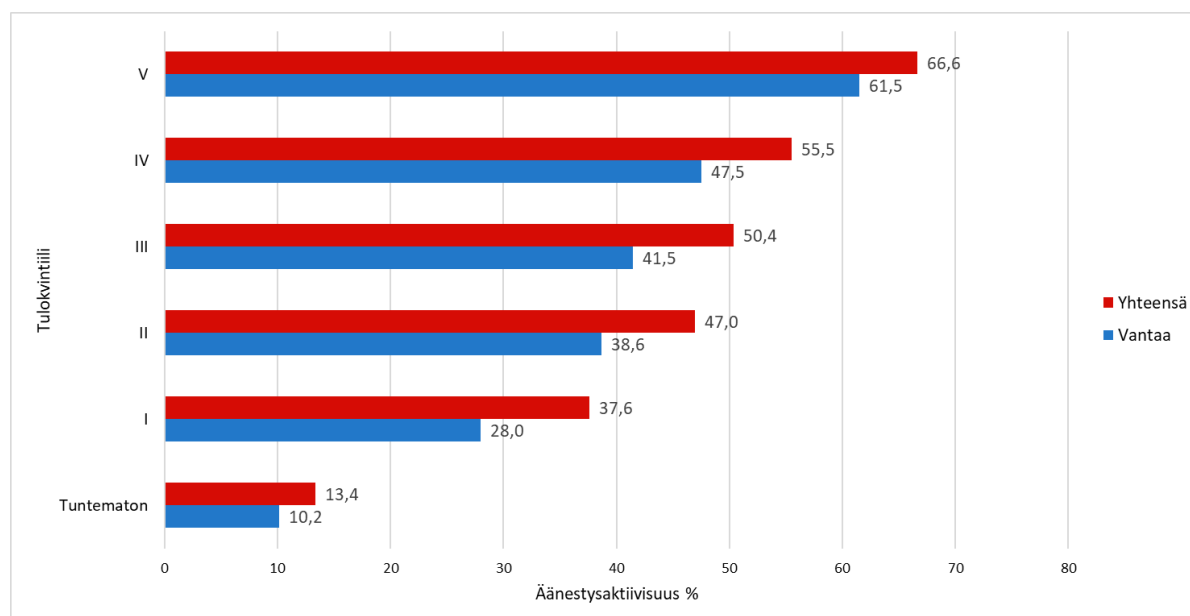
Kun koko aineistosta erotetaan Vantaan aineisto, niin ensimmäiseen tulokvintiiliin jää 18,5 prosenttia vantaalaisista ja seuraavaan kvintiiliin 15,8 prosenttia. Kolmanteen kvintiiliin sijoittuvat 19,5 prosenttia. Kahteen ylimpään tulokvintiiliin sijoittuvat 21,5 ja 24,1 prosenttia kaikista vantaalaisista. Yhteenvetona voidaan todeta, että vantaalaisia äänestäjiä on enemmän kahdessa ylimmässä tulokvintiilissä kuin koko maassa keskimäärin ja toisaalta taas vähemmän kolmessa alimmassa tulokvintiilissä.

Tulojen mediaani oli koko aineistossa noin 25 000 euroa. Tämän aineiston eri tulokvintiilien euromääräisiä alarajoja ei ole ilmoitettu Tilastokeskuksen aineiston taustatiedoissa. Kuitenkin edellisten vuoden 2022 aluevaalien aineistosta estimoimalla voidaan olettaa, että toisen tulokvintiilin alaraja on n. 15 000–16 000 euroa ja kolmannen 21 000–22 000 euron tuntumassa. Neljännen tulokvintiilin alaraja on jossain 28 000–29 000 euron ja viidennen 36 000–37 000 euron tuntumassa.

Äänestysaktiivisuus kasvaa säännönmukaisesti tulojen kasvaessa. Alhaisimman tulokvintiilin vantaalaisista äänestysaikeutetuista kävi 28,0 prosenttia äänestämässä. Koko aineistossa vastaava luku oli 9,6 prosenttia korkeampi (38,6 %). Toisessa tulokvintiilissä Vantaan äänestysaktiivisuus oli reilut kymmenen prosenttia suurempi (38,6 %) kuin ensimmäisessä mutta verrattuna koko maahan jälleen yli 8 prosenttia pienempi.

Kolmannessa ja neljännessä tulokvintiilissä oli vantaalaisten äänestysaktiivisuus 41,5 (koko maa 50,4 %) ja 47,5 prosenttia (koko maa 55,5 %).

Kuvio 17. Äänestysaktiivisuus tulokvintiiliin mukaan Vantaalla ja koko aineistossa

Ylimmässä tulokvintiilissä oli Vantaalla äänestysaktiivisuus 61,5, joka oli 33,5 prosenttiyksikköä suurempi kuin pientuloisimmassa kvintiilissä.

Vantaalaisten tulorakenne ei anna perusteluja alhaiselle äänestysprosentille. Kaikissa tuloluokissa vantaalaiset äänestävät huomattavasti passiivisemmin kuin koko maassa keskimäärin. Lisäksi vantaalaiset ovat varakkaampia kuin kaikki suomalaiset keskimäärin, joka jo sinällään pitäisi nostaa Vantaan äänestysaktiivisuutta.

Espoosta oli käytössä vain ennakoäänestämisaineisto ja nämä oli jaettu tulokvinttileihin. Espoon äänestysaktiivisuus oli koko aineistossa ennakoäänestysvaiheessa 2,8 prosenttiyksikköä suurempi kuin Vantaalla. Toiseksi alimmassa tulokvinttilissä Espoon äänestysaktiivisuus oli samalla tasolla kuin Vantaalla. Muissa kvinttileissä Espoon äänestysaktiivisuus oli 2–3 prosenttia korkeampi kuin Vantaalla.

5. EHDOKKAAT

Kaiken kaikkiaan Vantaalla ehdokkaita asettivat 14 ryhmittymää. Ehdokkaita asetettiin kaiken kaikkiaan 437 henkilöä. Ehdokkaita oli 30 henkilöä enemmän kuin vuoden 2022 aluevaaleissa.

Taulukko 2. Vantaalaisten ehdokkaiden lukumäärät puolueittain ja sukupuolen mukaan aluevaaleissa 2025

	Ehdokkaat (lkm.)			Osuus ehdokkaista (%)			Muutos 2022 (lkm.)		
	Kaikki	Miehet	Naiset	Kaikki	Miehet	Naiset	Kaikki	Miehet	Naiset
SDP	75	35	40	17,2	46,7	53,3	+1	+1	0
KOK	66	34	32	15,1	51,5	48,5	+6	0	+6
PS	74	54	20	16,9	73,0	27,0	+22	+14	+8
VIHR	65	27	38	14,9	41,5	58,5	+9	+2	+7
VAS	71	33	38	16,2	46,5	53,5	+28	+15	+13
KESK	32	20	12	7,3	62,5	37,5	-5	+3	-8
RKP	6	2	4	1,4	33,3	66,7	-2	-2	0
KD	19	12	7	4,3	63,2	36,8	-7	-2	-5
LIIK	7	6	1	1,6	85,7	14,3	-24	-16	-8
LIBE	8	8	0	1,8	100,0	0,0	8	8	0
SKP	6	4	2	1,4	66,7	33,3	+2	+1	+1
VL	6	4	2	1,4	66,7	33,3	-	-	-
EOP	1	0	1	0,2	0,0	100,0	-	-	-
E2525	1	1	0	0,2	100,0	0,0	-	-	-
Yhteensä	437	240	197	100,0	54,9	45,1	+30 ¹	+15	+15

¹ Luku sisältää myös ne puolueet/ryhmittymät, joilla ei ollut vuonna 2025 ehdokkaita

Vasemmistoliitolla ja perussuomalaisilla eniten lisäehdokkaita

Eniten ehdokkaita asettivat kokoomus, SDP, perussuomalaiset ja vasemmistoliitto, joilla kullakin oli yli 70 ehdokasta. Vasemmistoliitto kasvatti ehdokasmääräänsä (+28) edellisiin vaaleihin verrattuna eniten. Seuraavana tulivat perussuomalaiset 22 ehdokkaan lisäyksellä. Suurin pudotus ehdokasmäärässä oli Liike Nytillä (-24). Myös kristillisen ehdokasmäärä tippui seitsemällä ehdokkaalla.

Sukupuolittain tarkasteltuna oli naisten osuus kaikista ehdokkaista tämän vuoden vaaleissa 45,1 %, joka oli 0,4 % enemmän kuin edellisissä aluevaaleissa.

Iän perusteella tarkasteltuna vähintään 10 ehdokkaan puolueista Kristillisdemokraateilla (53,2 v) oli vanhimmat ja vasemmistoliitolla (45,4 v) nuorimmat ehdokkaat. Ehdokkaiden keski-ikä pysyi kutakuinkin viime vaalien tasolla (48,3 v).

Manner-Suomessa kaikkien ehdokkaiden keski-ikä oli 50,4 v eli vantaalaiset ehdokkaat olivat reilut kaksi vuotta keskiarvoa nuorempia.

Ehdolla oli 45 kunnanvaltuutettua vanhasta valtuustosta, joista yksi on myös kansanedustajia. Muun kuin suomenkielisiä ehdokkaita oli 16, joka on prosenteissa ilmoitettuna reilut neljä prosenttia.

6. ÄÄNESTYSTULOKSET

SDP:lle selkeä voitto ja Liike Nyt suurin häviäjä

SDP sai 29,7 % aluevaaleissa annetuista äänistä ja on selvästi suosituin puolue Vantaalla. Tämä tulos näkyi vantaalaisten sosiaalidemokraattien paikkamäärän kasvuna kahdella kahdeksaantoista. Prosenteissa mitattuna sosiaalidemokraattien kannatus kasvoi 6,3 prosenttia.

Kokoomuksen kannatus tippui Vantaalla vajaan prosentin, joka näkyi siinä, että kokoomuksen paikkamäärä tippui Vantaa-Keravan hyvinvointialueen aluevaltuustossa yhdellä. Vantaalaiset kokoomuslaiset saivat kuitenkin ryhmittymän sisäisessä jaossa yhden paikan lisää ja lopputulos oli 16 paikkaa.

Vihreiden kannatus pysyi Vantaalla viime aluevaalien tasolla, joka takasi vantaalaisille jatkossakin kahdeksan aluevaltuustopaikkaa. Perussuomalaisten kannatuksessa suli

Vantaalla 2,2 prosenttia, joka näkyi vantaalaisten aluevaltuutettujen määrän vähenemisenä seitsemään.

Vasemmistoliiton kannatus kasvoi Vantaalla 1,5 prosenttia, jonka seurauksena puolueen paikkamäärän hyvinvointialueen valtuustossa kasvoi yhdellä – vantaalaisten paikkamäärä pysyi kuitenkin aluevaltuustoissa viidessä.

Keskustan kannatus kasvoi Vantaalla hitusen eli 0,6 prosenttia. Kuitenkin hyvinvointialueella puolueen paikkamäärä pysyi kolmessa. Ryhmittymän sisäinen jakauma kuitenkin muuttui. Aiemmin keravalaisilla oli kaksi paikkaa ja vantaalaisilla yksi – nyt jakauma meni toisin päin.

RKP:n ja kristillisdemokraattien kannatus laski Vantaalla muutaman kymmenyksen mutta hyvinvointialueen tasolla ryhmittymien paikkaluku pysyi kahdessa. Lisäksi jakaumakin pysyi samana kuin viime vaaleissa eli molemmat aluevaltuutetutkin tulivat Vantaalta.

Liike Nytillä oli viime aluevaltuustossa kaksi paikkaa mutta menetti nyt kummatkin. Valta Kuuluu Kansalle – puolue sai viime valtuustossa yhden aluevaltuutetun Tiina Keskimäen. Näissä vaaleissa Keskimäki oli aluevaaleissa ehdolla Vapauden liiton riveissä muttei tullut valituksi.

Taulukko 3. Puolueiden saamat äänimäärät aluevaaleissa Vantaalla 2025

	Ennakkoäänät		Vaalipäivän äänät		Yhteisäänät	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
SDP	12 510	32,2	12 409	27,5	24 919	29,7
Kok	9 201	23,7	12 394	27,4	21 595	25,7
Vihr	4 703	12,1	6 444	14,3	11 147	13,3
PS	3 426	8,8	4 774	10,6	8 200	9,8
Vas	4 100	10,6	3 700	8,2	7 800	9,3
Kesk	1 902	4,9	2 070	4,6	3 972	4,7
KD	1 410	3,6	1 274	2,8	2 684	3,2
RKP	923	2,4	871	1,9	1 794	2,1
VL	221	0,6	496	1,1	717	0,9
Liik	158	0,4	283	0,6	441	0,5
Lib	129	0,3	218	0,5	347	0,4
SKP	88	0,2	105	0,2	193	0,2
EOP	45	0,1	103	0,2	148	0,2
E2525	10	0,03	24	0,1	34	0,04
Yhteensä	38 826		45 165		83 991	

SDP sai ennakkoäänestysosuuksella yli kahdeksan prosenttia enemmän ääniä kuin toiselle sijalle yltänyt kokoomus. Varsinaisena vaalipäivänä SDP:lle kerääntyi ääniä kutakuinkin samaa tahtia kuin kokoomukselle. Yhteisäänissä SDP sai 29,7 prosenttia ja kokoomus jäi 25,7 prosenttiin.

Liitteissä on esitetty äänestystulokset yksityiskohtaisesti puolueittain, äänestysalueittain, kansalaisuuksittain, puolueittain ja ehdokkaittain. Äänestystuloksia verrataan tarkkaan myös edellisten aluevaalien tuloksiin.

Uuden aluevaltuuston vantaalaiset jäsenet

Vantaalta valittiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valtuustoon 60 kuntalaista. Valituista ilmoitti 55 henkilöä asiointikielekseen viranomaisasioissa suomen ja kaksi ruotsin. Vain kolme ilmoitti asiointikielekseen jonkin muun kuin kotimaisen kielen.

Uuteen aluevaltuustoon valitut vantaalaiset ovat keskimääräin 48,6-vuotiaita, kun koko maassa keski-ikä on 51,5 vuotta. Vantaalaisten aluevaltuuston edustajien keski-ikä on reilut puoli vuotta korkeampi kuin viime vaaleissa. Vantaan vihreiden aluevaltuutetut olivat keskimäärin nuorimmat (38,6 v). Seuraavaksi nuorimmat oli vasemmistoliitolla (41,0 v). Kristillisdemokraatit olivat taas vanhimmat (55,0 v). Toiseksi vanhimmat (52,5 v) edustajat Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valtuustossa ovat sosiaalidemokraateilla. Noin puolet kaikista uusista aluevaltuutetuista ovat 35–49-vuotiaita. Suurin osa, noin 2/3 osaa, aluevaltuustoon valituista vantaalaisista on naisia.

Uuden valtuuston selvästi nuorin on vihreiden Anni Juulia Tuomainen (21 v). Muita alle 30-vuotiaita ovat Vasemmistoliiton Funda Demiri (26 v) ja kokoomuksen Topi Liutu (28 v). Vanhimmat valtuutetut ovat kokoomuksen Paula Lehmuskallio (76 v) ja Anitta Orpana (71 v) sekä sosiaalidemokraattien Kimmo Kiljunen (73 v).

Uusista vantaalaisista aluevaltuutetuista oli jo 40 edellisessä aluevaltuustossa ja 35 edellisessä kunnanvaltuustossa. Uusista aluevaltuutetuista vain 11 eivät ole kuntavaltuutettuja. Heistä kahdeksan olivat ehdolla kuntavaaleissa mutteivat tulleet valituksi. Kolme eivät olleet ollenkaan asettuneet ehdolle kuntavaaleihin.

Taulukko 4. Uuden aluevaltuuston vantaalaiset jäsenet puolueittain ja taustatekijöittäin esitettynä

	Paikat	Muutos 2025/2022	Sukupuoli		Valittujen vantaalaisten edustajien ikäjakauma				
			Miehet	Naiset	alle 25	25–34	35–49	50–64	yli 64
SDP	18	+2	6	12	0	0	9	5	4
Kok	16	+1	7	9	0	2	5	6	3
Vihr	8	0	0	8	1	1	5	1	0
PS	7	-1	5	2	0	0	4	2	1
Vas	5	0	1	4	0	1	3	1	0
Kesk	2	+1	2	0	0	0	1	1	0
KD	2	0	0	2	0	0	1	1	0
RKP	2	0	1	1	0	0	1	1	0
	60	+ 0 ¹	22	38	1	4	29	18	8

¹ Liike Nytillä oli kaksi ja Valta Kuuluu Kansalle yksi vantaalainen valtuutettu vuoden 2022 aluevaltuustossa. Uudessa valtuustossa ryhmittymillä ei ole yhtään paikkaa.

Vantaalaiset aluevaltuutetut kaudelle 2025–2029

Seuraavassa luetellaan vantaalaisten aluevaltuustoon valittujen saamat äänet **pelkästään Vantaan äänestysalueilta**. Vantaalaiset valitut aluevaltuutetut ovat saaneet ääniä myös Keravan äänestysalueilta, mutta ne on jätetty tässä laskusta. Esimerkkinä voidaan tässä esittää vantaalaisten SDP:n ääniharavan Sirkka-Liisa Kähärä äänijakauma. Sirkka-Liisa sai koko Vantaan ja Keravan hyvinvointivaaleissa 2 431 ääntä, joista 2 392 annettiin Vantaan puolella ja loput 39 Keravan äänestysalueilla. Pääsääntöisesti valittujen vantaalaisten valtuutettujen äänistä on annettu lähes kaikki Vantaalla mutta on muutamia valittuja, jotka ovat saaneet myös huomattavan määrän äänistään Keravan äänestyspaikoilta.

Sirkka-Liisa Kähärä on töissä Julkisten ja hyvinvointialojen liiton (JHL) aluepäällikkönä. Koulutukseltaan hän on röntgenhoitaja ja sairaanhoitaja (YAMK). Hänestä tuli uuden aluehallituksen puheenjohtaja.

Toiseksi aluevaaleissa kiilasi kokoomuksen Mika Kasonen 1 992 äänellä. Hän työskentelen ylikonstaapelina Helsingin poliisilaitoksella rikostorjuntayksikössä. Hänestä tuli aluevaltuutetun lisäksi samalla pidetyissä kuntavaaleissa Vantaan kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja.

Taulukoissa 5a ja 5b on esitettynä kaikki vantaalaiset valtuutetut uudessa aluevaltuustossa. Taulukoissa on aluksi esitettynä valtuutettujen saama äänimäärä Vantaalta. Tämän jälkeen on esitettynä prosentuaalinen muutos edellisiin aluevaaleihin. Viimeisenä on esitetty tieto

siitä, että oliko valittu ehdolla edellisissä vaaleissa ja tuliko hän mahdollisesti silloin valituksi.

Taulukko 5a. Vantaan aluevaltuutetut kaudelle 2025–2029 kokonaisäänimäärän mukaisessa järjestyksessä, 30 eniten ääniä saanutta

	Nimi	Puolue	Kokonaisääni- määrä	Muutos äänissä vrt. kv-2022 %	Aluevaalit ¹ 2022
1	Kähärä Sirkka-Liisa	SDP	2 392	21 %	1
2	Kasonen Mika	Kok	1 992	120 %	1
3	Raja-Aho Maarit	Kok	1 411	-13 %	1
4	Rokkanen Sakari	Kok	1 181	11 %	1
5	Bibani Gashaw	Vas	1 179	329 %	1
6	Tawasoli Eva	Vihr	1 135	26 %	1
7	Kaukola Ulla	SDP	1 076	47 %	1
8	Hakala Heli	Kok	987	69 %	1
9	Ahava Marja	Kok	964	4 %	1
10	Strohm Emily	SDP	959	-	3
11	Tamminen Ida	SDP	956	103 %	1
12	Demiri Funda	Vas	931	48 %	1
13	Tuomela Tiina	KD	917	-27 %	1
14	Eriksson Soile	SDP	915	145 %	1
15	Nummela Nina	Kok	912	-2 %	4
16	Friman Reija	Vihr	836	50 %	1
17	Kivimäki Otso	Kok	811	139 %	1
18	Kiljunen Kimmo	SDP	773	-49 %	1
19	Niikko Mika	PS	761	17 %	1
20	Orpana Anitta	Kok	758	12 %	1
21	Aidanjuuri Tanja	PS	735	88 %	1
22	Lindtman Jouko	SDP	725	124 %	1
23	Sainio Jari	SDP	688	125 %	1
24	Aura Anssi	Kok	680	64 %	1
25	Karlsson Patrik	RKP	675	18 %	1
26	Kopra Ulla-Maija	SDP	660	58 %	1
27	Särkelä Riitta	SDP	654	-5 %	1
28	Hall Anu	SDP	630	512 %	2
29	Eklund Tarja	SDP	627	42 %	1
30	Kauppinen Siru	Vihr	626	12 %	1

¹ Aluevaalit 2022 – muuttujan eri vaihtoehdot: 1 = oli aluevaltuutettuna jo vuonna 2022, 2 = oli ehdolla vuoden 2022 aluevaaleissa muttei tullut valituksi, 3 = ei ollut ehdolla vuoden 2022 aluevaaleissa, 4 = tuli valituksi aluevaltuustoon vuoden 2022 vaaleissa mutta toisen ryhmittymän Liike Nytin valtuutettuna

Uusista aluevaltuutetuista saivat eniten ääniä Vantaalta sote-alan asiantuntijatehtävissä työskentelevä SDP:n Emily Strohm (959 ääntä Vantaalta), sijoitusosalalla talousasioiden parissa työskentelevä kokoomuksen Nina Nummela (912 ääntä vantaalta) ja SDP:n toimistopalvelupäällikkö Anu Hall (630 ääntä Vantaalta).

Äänimääräänsä näissä vaaleissa kasvatti eniten Mika Kasonen (+ 1 086 ääntä Vantaalta), Emily Strohm (+959 ääntä Vantaalta) ja Gashaw Bibani (+904 ääntä Vantaalta).

Pienimmällä henkilökohtaisella äänimäärällä pääsivät valtuustoon perussuomalaisten Juha Järä (275 ääntä Vantaalta) ja Janne Hartikainen (286 ääntä Vantaalta).

Niin kuin aiemmin jo todettiin niin Sirkka-Liisa Kähärästä tuli aluehallituksen puheenjohtaja. Kokoomuksen Marja Ahava sai 964 äänellä aluehallituksen ensimmäisen varapuheenjohtajan luottamustoimen. Vihreiden ääniharava Eva Tawasoli sai 1 135 äänellä toisen varapuheenjohtajan toimen.

Lisäksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallituksen jäseneksi pääsivät Vantaalta SDP:n Riitta Särkelä (654 ääntä), Salla Lindblad-Palo (417 ääntä), Jari Sainio (688 ääntä) ja Muktar Osman (537 ääntä).

Kokoomuksesta hallituksen jäseneksi valittiin Anitta Orpana (758 ääntä), Lauri Kaira (608 ääntä) ja Paula Lehmuskallio (582 ääntä).

Vihreistä hallitukseen valittiin lisäksi Reija Friman (836 ääntä) ja vasemmistoliitosta Gashaw Bibani (1 179 ääntä) ja Antero Eerola (455 ääntä). Perussuomalaisista hallituksessa istuu Juha Suoniemi (523 ääntä) ja Keskustasta Tuomas Vanhanen (462 ääntä).

Aluevaltuuston puheenjohtajaksi valittiin Kokoomuksen Maarit Raja-aho 1 411 äänellä. SDP:n Jouko Lindtmanille irtosi valtuuston 1. varapuheenjohtajan pesti 725 vantaalaisella äänellä. Perussuomalaisten Tanja Aidanjuuri (735 ääntä) valittiin valtuuston toiseksi varapuheenjohtajaksi.

Kokoomuksen Sakari Rokkanen valittiin kaupunginvaltuuston puheenjohtajaksi. Ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi SDP:n Ida Tamminen. Kaupunginhallituksen puheenjohtajaksi valittiin SDP:n Ulla Kaukola, 1. varapuheenjohtajaksi kokoomuksen Mika Kasonen ja toiseksi varapuheenjohtajaksi vihreiden Eve Rämö.

Edellä mainitusta huomataan, että mikäli aluevaalien puolueiden ääniharavat eivät ole saaneet näkyvää paikkaa aluevaltuustossa tai -hallituksessa niin heille on pääsääntöisesti tarjottu jo keskeinen luottamustoimi kaupunginvaltuustossa tai – hallituksessa.

Taulukko 5b. Vantaan aluevaltuutetut kaudelle 2025–2029 kokonaisäänimäärän mukaisessa järjestyksessä, 31–60 eniten ääniä saanutta

	Nimi	Puolue	Kokonaisääni- määrä	Muutos äänissä vrt. kv-2022 %	Aluevaalit ¹ 2022
31	Gilbert Olga	Vihr	625	-37 %	1
32	Kaira Lauri	Kok	608	-8 %	1
33	Kaartokallio Loviisa	KD	593	119 %	2
34	Lehmuskallio Paula	Kok	582	-19 %	1
35	Karemo Jenni	Kok	570	-	3
36	Osman Muktar	SDP	537	94 %	2
37	Blomberg Heidi	Vihr	531	-	3
38	Suoniemi Juha	PS	523	178 %	2
39	Alasuutari Jenni	Vihr	519	157 %	2
40	Acharya Shekhar	SDP	502	-	3
41	el Issaoui Naima	SDP	498	87 %	2
42	Rämö Eve	Vihr	487	22 %	1
43	Lundell Kai-Ari	PS	469	-17 %	1
44	Ek Satu	Kok	467	12 %	1
45	Tuomainen Anni Juulia	Vihr	463	-	3
46	Vanhanen Tuomas	Kesk	462	67 %	2
47	Karhu Suvi	PS	461	27 %	1
48	Eerola Antero	Vas	455	-11 %	1
49	Holmberg-Soto Hanna	RKP	444	28 %	1
50	Liutu Topi	Kok	444	-	3
51	Lindblad-Palo Salla	SDP	417	117 %	2
52	Salmi Tina	SDP	407	-	3
53	Kotiranta Matti	SDP	396	304 %	2
54	Vacker Marjo	Kok	391	42 %	4
55	Borg Patrik	Kok	366	-	3
56	Sillanpää Minttu	Vas	359	22 %	1
57	Roininen Petri	Kesk	353	-	3
58	Nykyri Elina	Vas	348	35 %	2
59	Hartikainen Janne	PS	286	-11 %	1
60	Järä Juha	PS	275	133 %	2

¹ Aluevaalit 2022 – muuttujan eri vaihtoehdot: 1 = oli aluevaltuutettuna jo vuonna 2022, 2 = oli ehdolla vuoden 2022 aluevaaleissa muttei tullut valituksi, 3 = ei ollut ehdolla vuoden 2022 aluevaaleissa, 4 = tuli valituksi aluevaltuustoon vuoden 2022 vaaleissa mutta toisen ryhmittymän Liike Nytin valtuutettuna

